2870

CITIȚI „DREPTATEA", TRIBUNĂ DE LUPTĂ ÎMPOTRIVA COMUNISMULUI !

Director
PAUL LĂZĂRESCU

Redacția și Administrația
Calea Victoriei, Nr. 133, et. 2

Cont virament la BNR Sucursala Municipiului București nr. 45.10.50.11.0609

4 pagini — 2 lei

Dreptatea

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL ȚĂRĂNESC
creștin și democrat

ANUL XXII

(Seria a IV-a nr. 207)

VINERI

12 octombrie 1990

IMAGINEA ȘI OGLINDA (II)

Intenția președintelui României și a principalilor săi consilieri a fost de a folosi și în fața comunității internaționale un alt tip de retorică, mai modernă, mai directă, mai permeabilă. Rămîne de salutat acest efort de inoire a limbajului, chiar dacă intențiile sînt de domeniul evidentei.

Ele țin de o forma mentis, pe care pentru moment președintele pare incapabil să o depășească, deși el declară, într-un context mai larg, uzind de un exemplu biblic — în mod curios pentru un ateu declarat — „Trebuie să distrugem propriile noastre „idee mentis" (...). Înainte de a-l găsi pe adevăratul Dumnezeu, Avraam a distrus idolii tatălui său și ai familiei sale. Ca să crezi în adevăr trebuie să începi prin a nu mai crede în fals, altă alternativă nemaiexistînd".

Sînt frumoase cuvintele președintelui României. Am dori numai ca ele să nu rămînă doar un bun de export ci să guverneze întreaga conduită politică a domnului Iliescu. Și ar trebui ca ele să se materializeze printr-o netă și neformală despărțire de trecut, printr-o repudiere clară a vechilor structuri, prin atașamentul la valorile democrației și ale statului de drept și, implicit, prin recunoașterea și asumarea propriilor erori politice. Ceea ce, pînă acum, nu a fost, din păcate, cazul.

Președintele României afirmă apoi întregul atașament al țării „față de idealurile Națiunilor Unite" pentru că „mai mult decît orice noi înțelegem astăzi cît de periculoasă poate fi izolarea".

Dar fie-ne permis să întrebăm, deloc retoric, din vina cui se află astăz România, la zece luni de la revoluție, mai izolată ca oricînd pe arena mondială, făcînd eforturi disperate — eufemistic spus — pentru a pătrunde în Europa și în lume, pentru acces la principalele organisme internaționale. Cine dacă nu actuala conducere poartă vina pentru evenimentele tragice din 13—15 iunie care au umbrit atît de mult imaginea internațională a României ?

Cine a vorbit în ziua de 14 iunie de „democrație muncitorească", de „vigilență", de „complot al dreptei europene" și a mulțumit călduros celor de ciomăgari ?

Izolarea actuală a României pe care președinția și guvernul fac eforturi pentru a o depăși este doar un efect al unei cauze ce presupune la rîndul ei un autor moral. Nu am descoperit, deși oportunități au fost destule, minima dorință de asumare a responsabilităților aferente.

În aceste condiții, declarațiile de intenții rămîn simple virtualități.

„Dispersarea energiilor naționale ne conduce la neînțelegeri și violențe duse pînă la extrem. Ca întotdeauna, guvernul poartă răspunderea. Este o greșeală de percepție și o realitate în același timp. Realitatea unei slabe coeziuni și percepția lipsită de substanță a unei vinovății care nu există ca atare".

Considerații pe marginea vizitei președintelui Iliescu la O.N.U.

Noi credem că această vină există întocmai cum este ea percepută de opinia publică. Domnul Iliescu vorbește „de greaua moștenire a fostului regim dictatorial care greevează asupra eforturilor noastre". Fără îndoială că această moștenire grea există în toate sferele vieții sociale, de la economie și pînă la mentalități. Atîta doar că ezitările, jumătățile de măsură, deciziile contradictorii, inhibițiile și vechile stereotipii nu fac decît să adîncească și mai mult criza în care se zbate societatea românească. Numai măsuri radicale, în cadrul unei terapii de șoc, folosită în alte țări ale Estului, ar putea îndepărta imensul balast al comunismului falimentar.

„Singura noastră speranță este întărirea poporului român, în atașamentul său față de libertate și democrație", mai spune președintele.

Desigur, poporul român este atașat principiilor valorilor de libertate și democrație. Dovada cea mai bună o reprezintă „Proclamația de la Timișoara", fenomenul din Piața Universității în toată magnitudinea sa și însuși acest sat de la marginea geografiei numit Săpînța. Din păcate, domnul Ion Iliescu, ca președinte provizoriu și mai apoi ales al țării, nu a făcut nici o încercare de a vedea cum aceste esențiale reprezentative ale poporului român își exprimă atașamentul față de libertate și democrație. Or, dacă ceea ce s-a întîmplat la Timișoara, București, și, mai recent, Săpînța, nu corespunde spiritului de democrație și libertate avut în vedere de președinte, care este accepția sa asupra acestor două noțiuni fundamentale pentru un stat modern ?

„Ceea ce se întîmplă acum în România — spune președintele — este un caz unic în istorie. Este cazul nu numai de a inlocui cîteva instituții sau demnitari, ci de a restructura mentalități și de a reface întregul proces social. Luptăm pentru descătușarea inițiativei individuale, deschizînd noi perspective imaginației și energiilor noastre. Ceea ce ne îndreptățește să privim înspre viitor cu încredere și reală speranță".

Lăsînd la o parte păguboasa pretenție a protocronismului și unicității cu orice preț, afirmațiile președintelui mi se par luate **în abstracto**, demne de toată atenția. Numai că, din păcate, o restaurație lentă, o refacere de structuri vechi în toate domeniile ne fac mai puțin optimiști în această privință. Cît despre descătușarea inițiativei individuale, să fi uitat sau să fi abandonat domnul președinte extrema sa prudență, dacă nu chiar mefiența exprimată în mai multe rînduri, față de economia de piață ? Ne-am bucura să fie așa. Oricum, sperăm că de aici încolo limbajul președintelui nu va mai suferi de structurala dihotomie comunistă în uzul intern și uzul extern.

Partea a doua a cuvîntării președintelui Iliescu a fost consacrată unor aspecte de politică internațională : atașamentul față de Carta Națiunilor Unite, Criza Golfului și poziția României consonantă deplin cu cea a Organizației Mondiale, reunificarea germană, problema Coreei etc.

Dacă ușoara schimbare de ton sesizată în discursul domnului Iliescu la O.N.U. mărturisește cu adevărat o reală revizuire de stil și mentalitate politică, lucrul nu poate decît să ne bucure. Ar fi un cîștig și pentru președinte și pentru climatul politic din țară.

GEORGE ACHIM

Piața... august '90

Cum se poate curăța o piață

Într-un mare oraș din România există o piață. Care piață se umplse la un moment dat de oameni. Și care oameni n-au mai vrut apoi să plece aproape trei luni. În ciuda repetatelor îndemnuri prietenești ale „oamenilor de bine", foarte numeroși după o revoluție neașteptată în această țară. Așa stînd lucrurile, guvernanții raiului s-au hotărît să planteze fiori pe cîmpul confiscat. Drept urmare, s-a făcut organizarea de santinele, cum se petrece de regulă : au apărut rînduri, bastoane, mitraliere, autobuze cusute, scuturi pe post de umbrele de soare, dube și ordine. Iar la sfîrșit a venit și personalul calificat : ofițeri, subofițeri, maiștri, soldați și generali. Lui, personalului calificat, i-a fost afectată o nouă forță proletară, specializată în pirotehnie și aranjarea străzilor cu picamerul. Cînd totul fu gata, începu santierul să funcționeze. Cu huiet mare, scîntei, împușcături, strigăte de disperare morți, răniți și arestați, în trei zile marea piață se împodobise cu trandafiri, mirosind peste întreaga Europă. Îmbătați de succes, ce se gîndiră atunci minunatii constructori ai socialismului victorios ? Păi se gîndiră să pună uriașa realizare pe un panou la vedere pentru cine are ochi de văzut, iar mai apoi să facă din el, din panou, și stavilă nemernicilor de cetățeni care hodoroncănind se trezeau în fața Intercontinentalului. Căci, am uitat, să vă spun, la *Inter* se adunase mamonondul cu microfoane, camere video și alte scule imperialiste. Zis și făcut. S-au împărțit în două tabere, cum și fusese de la început, tabăra *calificată* și tabăra *specializată*. Comandantul pieții le prezintă scenariul, după care instructorii politici detaliară cu simț de răspundere și spirit constituțional patriotic. Preț de cîteva zile, partea *specializată* aruncă pietre și sticle în grădina cu trandafiri, partea *calificată* arestă trecătorii întîmplători prin zonă, iar noaptea tîrziu combatanții trăgeau cîte un chefuleț, căci „țara noastră democrație" încă sărăcă pentru ciolănașul adevărate. Și astfel, într-o seară, primarul acelui oraș interzise circulația pe aleile roze. Acum e liniște și toamnă !

VIOREL ȘTIRBU

Examenul european al democrației

Recentul demers al autorităților pe lîngă Consiliul Europei în vederea asocierii la organismele integratoare ale unei comunități pe cale de constituire după prăbușirea comunismului — la scară continentală a demonstrat dificultatea drumului în acea direcție. Guvernul actual, în ciuda unor eforturi de ultim moment, n-a reușit să-și convingă hotărîtor interlocutorii că se află angajat pe calea unei democrații ireversibile. Scenele sîngeroase și detestabile din iunie dezvăluind o represiune politică asupra unor adversari reali sau imaginari ai puterii, au inoculat în Europa o puternică doză de neîncredere față de democrația „originală" instaurată. Discreditate dacă nu pentru provocarea, cel puțin pentru tolerarea încălcării celor mai elementare drepturi ale omului, autorităților de la București au stabilit tristul record de a epuiza întregul credit moral dobîndit de România prin sacrificiul tinerilor ei din decembrie 1989. Trecerea timpului însă, dar mai cu seamă semnele de reabilitare venite de la București în legătură cu deschiderea spre forțele opoziționiste, marginalizate în corpurile legiuitoare de către majorităților confortabile feseniste, au fost de natură să ateste un început de debarasare de o mentalitate autoritară de guvernare. De aici o oarecare domolire a repulsiei Consiliului Europei față de autoritățile feseniste, acceptate ca interlocutori la deschiderile efectuate în această direcție, inclusiv la recent încheiata inițiere de la Strasbourg a unei delegații parlamentare române.

Frapant este însă faptul că, nici după contactul cu deputații Europei, inșiși reprezentanți fesenești ai corpurilor legiuitoare refuză să vadă adevărata cauză a rezervei manifestată față de ei. Deși Consiliul Europei a formulat o serie de observații critice, indicînd direcția democratică spre care trebuie să se meargă, unii din delegați fac abstracție de ele. Ei pretind nonșalant că dacă presa opoziționistă n-ar fi avut o atitudine critică, adică dacă s-ar fi cantonat în tăcere și în complicitate față de diferite excese ale puterii, inclusiv atrocitățile din iunie, imaginea le-ar fi fost favorabilă ! Deci, nu sugrumarea democrației, nu recurgerea la învrăjbirea claselor sociale, nu hăituirea studenților și intelectualilor pe străzi, nu distrugerea sediilor partidelor politice de opoziție, periclitarea vieții unor frunțași și internînțarea nediferențiată a unor tineri au fost cauzele, ci excesele critice ale unei prese libere ! Acestea să fie, oare, învățămintele trase de o parte din parlamentari după contactele de la Strasbourg ? Europenii, dotați și experimentați în mijloacele de informare și documentare, în posesia unui raport redactat de ei inșiși prin trimiși speciali, sînt cîtuși de puțin atît de naivi devenind numai ecoul unor comentarii și articole de presă ale opoziției ? Sînt atît de incapabili încît iau aparențele drept realitate ?

Nu se observă, oare, că o asemenea poziție derivă dintr-o veche mentalitate comunistă, anume că spre a fi văzut bine în străinătate, trebuie să faci propagandă, indiferent cum, chiar sfidînd adevărul ? Și că, în numele acestei imagini frumoase, se lansează, în fapt, o chemare de a se înceta disputele de idei ? Dacă aceasta este concluzia cu care s-au întors de la Strasbourg o parte dintre parlamentari, este puțin probabil că la următorul examen — din ianuarie 1991 — succesul va fi asigurat.

Rămînerea noastră la porțile Europei constă în alte motive. Sîntem chemați astfel să ne angajăm ferm pe calea instaurării unei democrații autentice prin care libertățile fundamentale ale omului, chiar dacă există sub formă principială, să fie ocrotite de autorități. Să fie demantelate pînă la rădăcină vechile structuri represive ale statului totalitar, îndeosebi securitatea, acea poliție politică pentru care nu poate exista justificare, nici chiar invocarea apărării siguranței statului. Să se facă o deschidere largă spre economia de piață, ridicîndu-se din cale orice obstacole de natură birocratică, deoarece demobilizează și paralizează libera inițiativă și mențin nealterate vechile structuri. Nu trebuie să se uite — și primul ministru o afirmă acum categoric — că în societatea românească există o puternică rezistență față de reforme, vechi și impătimiți birocrați din economie sau din administrație străduindu-se prin toate mijloacele de a le diminua profunzimea sau de a le compromite. Un asemenea pericol nu trebuie neglijat, întrucît sub raport ideologic se constată o tentativă de închegare a unei opoziții conservatoare promovată de foști sprijinitori ai regimului trecut. Europa, prin urmare, să fie instalată mai întîi acasă, prin instituțiile și asemănările promovate.

APOSTOL STAN

Ce mai face, ce mai spune PLANETA
(Pagina a 4-a)

Biserica de lemn din Beliș – Țara Moților – jud. Cluj

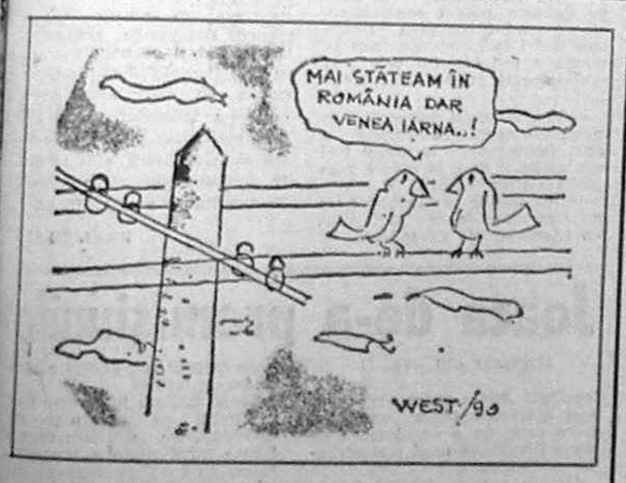

Joaca de-a promisiunile

Electoratul a votat fascinat trandafirii în speranța că cel puțin doi ani schimbările vor avea suficient de lent pentru a nu se produce o bruscare (presupus periculoasă) a ritmului de viață anterior. Însă, la puțin timp după alegeri, surpriza a fost încet-încet descoperirea nu numai că procesul de tranziție către o economie de piață și o societate europeană s-au dovedit lente, dar schimbările necesare n-au avut loc. Sau, cel puțin, nu au fost de o asemenea ploaie încît să se facă simțite. Așa încît ne găsim tot în situația de a ne uita în curtea vecinului și de a visa frumos. Numai că va trebui să ne mai și trezim (măcar pentru a mînca).

Ceea ce nu s-a înțeles și probabil se va înțelege mai tîrziu de către acea majoritate care locuiește, este faptul că „terapia de șoc" are efecte imediate nu numai în ceea ce privește economia dar și într-o redimensionare a individului ca ființă socială și sociabilă. Progresul social pe care îl presupune această terapie-șoc nu implică o constrîngere, o încorsetare a omului. Dimpotrivă, îi creează posibilitatea de a-și investiga toate resursele și posibilitățile.

De asemenea, acest progres social presupune și posibilitatea cu cele mai diverse tipuri umane, cu stilurile lor de viață, să fie acceptate mai ușor. Însă această transformare a societății în general presupune transformarea fiecărui individ în parte și o mai mare conștientizare a potențialului fiecăruia.

Frica de schimbare, inadaptabilitatea, inerția, nu pot fi (sau nu mai pot fi) proprii omului secolului XX spre XXI. Intrarea în Europa nu se poate face cu mers de melc sau cu concepții valabile și aplicabile în „Epoca de aur". Această perioadă de 45 de ani a reușit să supună eficiv omul, să-l închidă într-un spațiu pe care nu el și l-a ales, să-i implementeze idei și sentimente, obișnuințe care nu-i sînt caracteristice și nici benefice.

Deși toată suflarea românească dorește civilizația, abundența de bunuri, tehnologia și rezultatele democrației „made in west", continuăm să ducem dorul. Ori, în situația de față, cînd tot ceea ce am cîștigat au fost zîmbete promițătoare pre și post-electorale, nu se întrevăd alte orizonturi decît de culoare roșie.

O societate în care spaima, nesiguranța și dezorientarea sînt puternic ancorate în conștiințele și sufletele oamenilor, nu va putea decît foarte greu să-și revină. Acest popor a fost obligat să se supună unui unic conducător, unui unic partid, unor unice indicații, toate acestea extrase din mediul comunist.

Momentul actual cere o implicare individuală, o responsabilitate pe care fiecare trebuie să aibă curajul de a și-o asuma. Ignorați fiind ani de-a rîndul, s-a format o psihoză colectivă față de responsabilitate, psihoză ale cărei efecte nocive se fac acut simțite mai ales acum.

O societate forțată să se preocupe în principal de stomac, împinsă spre non-civilizație, spre

MĂDĂLINA MINCU

(Continuare în pag. a 2-a)

Cum s-a iscat nemulțumirea

Din rațiuni electorale, dar nu și economic-administrative, puterea F.S.N. a suplimentat (dublat) în mod nefundamentat numărul de locuri în învățămîntul superior. Rezultatul îl observăm în prezent : imposibilitatea guvernului de a soluționa problematica bazei materiale necesare sporului de studenți înregistrat în acest an universitar. De aici nemulțumirile generale, greve și marșuri de protest.

Așa se face că, datorită nerezolvării problemei căminelor, Convenția Studențească, însumînd nouă asociații studențești din Capitală, a hotărît declanșarea unei greve de protest cu data de 1 octombrie a.c.

După cum a precizat Cyprian Nastasiu, reprezentant al Facultății de Drept, anul IV, grupa 541, în Liga Studenților, mobilurile actualei greve vizează două aspecte : cazarea studenților și condițiile din cantină.

Vom începe cu cel de-al doilea aspect. Față de anii precedenți, cînd se practica înfometarea studențimii (și nu numai a ei), în prezent nu s-a schimbat mai nimic. „E chiar mai rău ca în trecut", mi-a zis același Cyprian Nastasiu.

În ceea ce privește cămînizarea studenților trebuie reamintit pentru cei care au uitat (și Doamne, cît de mulți sînt !) că Liga Studenților a pus această problemă încă din lunile iunie și iulie, dar Ministerul Învățămîntului și Științei nu a acționat în consecință. Rezultatul ? Peste 1 500 de studenți lipsiți de cazare, dintre care aproximativ 150 în Facultatea de Drept.

STUDENT ÎN ROMÂNIA

Etapele preliminare ale acestei situații au fost următoarele :

Pe data de 25 septembrie a.c. a avut loc o repartiție a locurilor în cămine, în urma căreia Universității i-au revenit căminele B1, B2, E și C din Complexul Grozăvești. Dar (și acest **dar** cîntărește foarte mult în „chestiunea" de față) în căminele B1 și B2 erau cazați mediciniștii străini. În alți termeni a fost emisă o dublă repartiție, cu scopul de a crea false tensiuni, urmărindu-se transferarea conflictului între elementele aceleiași tabere, conform unui principiu latin atît de cunoscut guvernanților noștri. Studenții străini au refuzat să părăsească căminele, invocînd, pe bună dreptate, contractele încheiate anterior cu statul român. Falsitatea și premeditarea acestui conflict sînt evidențiate și de aspectul că litigiul s-a născut între Universitatea București și I.M.F. și nicidecum între studenții români și cei străini. În majoritatea lor arabi. Acest din urmă institut de învățămînt superior ar fi trebuit să negocieze situația căminelor în discuție. În lipsa acestui (posibil) dialog s-a ajuns la conflicte deschise, chiar la violențe cu studenții străini. Impasibilă, poliția nu a intervenit.

Toată această situație dezice poziția evident demagogică a autorităților ; acestea, reprezentate prin domnii Adrian Severin, Stefan Gheorghe, Viorel Mihai Ursu, au asigurat Liga Studenților că problema spațiilor de cazare va fi rezolvată pînă la 1 octombrie, ceea ce nu s-a întîmplat.

A doua etapă a demarat prin hotărîrea Ligii Studenților de a amîna începerea cursurilor universitare, tocmai în scopul de a crea răgazul necesar autorităților pentru soluționarea problemei cazării.

Sîmbătă, 6 octombrie 1990, Ministerul Învățămîntului și Științei a adus la cunoștința Ligii Studenților faptul că au fost repartizate către Universitatea București trei hoteluri („Cișmigiu", „Tranzit", „Universal"). Dar luni, 8 octombrie, conducerea acestor hoteluri a precizat că nu a primit nici o notificare în acest sens din partea ministerului de care aparține. Ca urmare, studenții au așteptat 12 ore confirmarea din partea Ministerului Turismului și Sportului. În aceeași zi, la orele 18, s-a primit hotărîrea primului ministru, domnul Petre Roman, în care se arăta că ocuparea celor trei hoteluri va putea fi realizată abia pe data de 1 noiembrie. Firesc, în acest moment Liga Studenților și-a pus întrebarea : cine are dreptate ? Ministerul Învățămîntului și Științei sau primul ministru al guvernului ? Mister total. Dar nu și degringoladă în rîndul studenților, așa cum s-ar fi dorit pentru cei care au uitat (și

LUCIAN TUDORANCEA

(Continuare în pag. a 2-a)

Ei, totuși, se tem!

După cunoștințele noastre, campania electorală s-a terminat și, totuși, se pare că pregătirea viitoarei campanii a început deja. Altfel cum ne putem explica amenințările ce sosesc pe adresele celor considerați periculoși pentru securitatea regimului actual ? Cine este interesat să mențină prezenta stare de fapt ? Cine se teme de imensa forță morală pe care o reprezintă azi victimele represiunilor comuniste, martirii vieții ai neamului nostru, cei cărora anii grei de temnița nu le-au pus cătușii în gură și, cu fărîma de viață care le-a mai rămas, continuă să fie aceiași luptători ? Cine dorește marginalizarea lor ? Cine altii decît urmașii lui Nikolski, cine alții dacă nu tot schingiuitorii de ieri ? Pe adresa Asociației foștilor deținuți politici sosesc tot mai des mesaje de genul celui pe care-l transcriem, fidel, mai jos :

„Octav Rădulescu C-tin Ticu Dumitrescu et comp. din a.f.d.p. legionari notorii, naziști și teroriști ai poporului romîn, lifte nenorocite trădători de patrie și neam ! ați fost condamnați la moarte". Semnat: „armata revoluționară secretă română".

Refrenul sună cunoscut : legionari, naziști, teroriști — tot arsenalul preluat din vastul vocabular al lui Ceaușescu și reintrodus de curînd în limbajul politic, la cel mai înalt nivel. Însăși sintagma „tîlhărași de patrie și neam" e soră bună cu „uneltire împotriva ordinii sociale", formulă prin care cîndva, dar tot în vremea noastră, au fost condamnați cei mai mulți dintre foștii deținuți politici. Că aceia care scriu astfel de mesaje (pe calculator) ignoră cu desăvîrșire regulile cele mai elementare ale limbii române, că își „lubesc" atît de mult patria și poporul încît nu știu cum se scrie corect nici măcar cuvîntul „român", că folosesc aceleași metode pe care le-au învățat în ani, nu mai trebuie dovedit.

Enigmatică este totuși aceasta extremitate „armată", și „secretă" și „revoluționară" în același timp, care ne duce cu gîndul la armata secretă a teroriștilor voluntiști odată cu preluarea puterii de către actuala formațiune politică conducătoare.

Aceste amenințări nu sînt altceva decît dovezi de slăbiciune. Și, totuși, se tem.

GILDA LAZĂR

„Orice intelectual e într-un fel un om politic"

Interviu cu domnul SERBAN FOARȚĂ, director al Teatrului Național din Timișoara

În agitatele și pline de emoții pregătiri ale noii stagiuni teatrale, l-am găsit pe Serban Foarță nu tocmai calm, concentrat pe problemele stufoase pe care le presupune un nou început de drum și aplecat asupra sinelui. Scriitor, colaborator al Revistei „22", astăzi *om de teatru*. Dificilă misiune și înaltă totodată, aceea de călăuză spirituală a lumii teatrului și de militant pentru ideile democratice.

REP : Ce competență politică credeți că pot avea intelectualii noștri de astăzi ?

ȘERBAN FOARȚĂ : În teorie, orice intelectual e într-un fel un om politic, adică are spirit critic și, ca atare, se așează într-o opoziție (care irită bineînțeles pe guvernanți, oriunde și întotdeauna), o opoziție, dacă vreți, *de drept*, atunci cînd nu fac jocul puterii (ca tot românul impartial !).

Nu înțeleg prin spirit critic negativism sau nihilism, ci un discernămînt anume, o atitudine necomplezentă față de eventualele abuzuri ale (discursului) puterii. Iar dacă prin *politic* se înțelege *civic*, o opoziție a intelectualului e totdeauna constructivă. Numai că, din păcate, cei deprinși să monologheze nu intră niciodată în dialog : cu nimeni, nici chiar cu ei înșiși.

REP : Ce impresie aveți despre „Grupul pentru Dialog Social" ?

S.F. : Este desigur un prim pas, într-o țară unde, îndeobște, intelectualul e demisionar. Revista Grupului, oricum, — pe care o cunosc mai bine, la care chiar colaborez — e una de înalt nivel, ceea ce îi e mai anevoie fiind, pesemne, să stabilească un contact mai eficace cu masele de cititori (virtuali) ai ei *fără limbaj*. E o revistă de elită, nu din snobism, ci, pur și simplu, pentru că elita, ea, există, a existat întotdeauna, — și nu știu cîți intelectuali ar fi dispuși în România să-și lase foarte jos ștacheta, devenind simpli activiști.

REP : Credeți că „literatura angajată politic" e un termen definitiv compromis ?

S.F. : Nu, nu cred. În măsura însă în care istoricii, politologii, mass-mediile, etc. au a prelua asupră-le comandamentul strict politic, literatura se va degreva, probabil, de o vocație neprioritară, adică benevolă, a ei.

REP : Ce mai poate însemna astăzi literatura angajată politic ?

S.F. : Nu știi arta ca atare trebuie să se angajeze politic, ci, artistul, în calitatea lui de cetățean, cu tot imensul avantaj pe care poate să-l aducă notorietatea, gloria lui.

REP : Cum se împacă calitatea de director de teatru cu cea de om politic ?

S.F. : Vă răspund printr-un calambur : deocamdată, nu este nevoie, pentru a fi profesionist, să fii pro-fesenist. Dar, poate, o să fie. Și ar fi trist (nu ca profesionist, ci ca ne-fesenist). Ar trebui, desigur, ca puterea să dispă, cel puțin acum, între funcție și persoană. (Nu mă consider, bineînțeles, de neînlocuit : nu sînt, de altfel, om de teatru ; dar ar fi rău dacă o funcție de comandă ar depinde iarăși, de putere și/sau de înregimentarea într-un partid majoritar).

REP : Am putea vorbi despre o dramaturgie „democratică" ?

S.F. : Da, cred, — în sensul unui teatru de atitudine politică deschisă, un cabaret politic, de exemplu, — un „Cărăbuș" aevea redivivus ; sau, de ce nu, un teatru în sens etimologic, originar, politic, id est un teatru *al cetății*, specie de spectacol popular (nu însă lamentabil-populist), o mare „Fiesta", un happening cam ca acela din Piața Universității.

REP : În ce fel funcția de director de teatru vă va facilita să fiți militant pentru democrație ?

S.F. : Ținînd seamă de statutul strict neutru al unui teatru național (stipendiat, acesta, și de stat — ceea ce se poate să-i mai știrbească din neutralitate), această funcție nu facilitează, din păcate, asemenea activități, ba chiar mă tem că, într-o proastă zi, ele pot să aducă deservicii teatrului (pe care, însă, n-am să-l mai „păstoresc" atunci cu — ăsta).

ODETTE HANGANU

COMUNICAT

La 19 septembrie 1990, în ședință comună a P.N.Ț.-cd., Asociația Foștilor Deținuți Politici, U.M.R.L., P.S.D. și P.N.L. din județul Prahova s-a constituit „Forumul Democrației Antitotalitar".

Chemăm să ni se alăture toate formațiunile politice, organizațiile sindicale, de tineret, studențești, grupuri etnice și confesionale, precum și persoane particulare independente, care doresc sincer instaurarea democrației în România.

Fiecare organizație aderentă își păstrează propria identitate, statutul și platforma-program.

Dorim instaurarea în România a unui climat de autentică democrație.

Așa să ne ajute Dumnezeu !

www.arhivelecomunismului.ro

Detaliu frontal – biserica din Zalău

Biserica „Adormirea Maicii Domnului" din Zalău

În acest oraș, cu o tradiție istorică de peste 500 de ani, ființează, întru lauda lui Dumnezeu, Biserica „Adormirea Maicii Domnului".

Planul acestei biserici a fost întocmit de ing. architect SALERBICK ANTONIU din Oradea.

Lucrările de construcție au început în anul 1930, sub dirijarea antreprenorilor RATZ și ATTL din Cluj Napoca, lucrări ce s-au ridicat la suma de 6 300 000 lei.

Binecuvintarea fundației a fost făcută în același an, în luna iulie, iar în toamnă au fost terminate lucrările exterioare și acoperișul.

În anul 1931 reincep lucrările de interior: pictura și zugrăvelile. Picturile au fost executate de pictorul FRANCISC HRCES.

În turnele bisericii se găsesc montate cele 3 clopote: de 350 kg, de 750 kg și altul de 1 000 kg, acestea fiind aduse de la gară cu mare fast.

Fiecare clopot a fost așezat pe cîte un car tras de cîte 9 perechi de boi.

La marea procesiune au participat preoți, precum și numeroși credincioși.

În anul 1938 s-a cumpărat frumosul candelabru belgian cu suma de 118 000 lei.

În final, la terminarea lucrărilor, costul total al acestui impunător lăcaș s-a ridicat la 10 000 000 lei.

În anul 1885, pe frontispiciul bisericii, s-a realizat pictura de tip MOZAIC de „MURANO" (fotografia de sus); pe parcurs s-au mai făcut și alte îmbunătățiri, pe cheltuiala credincioșilor din Zalău.

PETTER GHEORGHE

COMUNICAT — APEL

Cu ocazia cercetărilor care au dus la descoperirea **gropii comune** din Dealul Mărului (pădurea dintre Roman — Vaslui, kilometrul 59—60) unde au fost ascunse 11 victime ale represiunii securisto-comuniste, am făcut cîteva constatări care ne obligă să emitem un semnal de alarmă privind pericolul pe care-l reprezintă „vidul" de 45 de ani instalat perfid în cartea istoriei acestui popor.

Tinerii au impresia că părinții lor s-au complăcut la **dezastruoasa dereglare „comunistă" datorită unei genetice** lipse de demnitate și a unei lașități tipice românești. O astfel de interpretare demobilizatoare este provocată de tăcerea cu care este acoperit adevărul privind modul sîngeros în care a fost zdrobită rezistența națională de către trupele „comunizatoare" ale ocupației sovietice cu sprijinul **elementelor declarate și trădătoare autohtone.**

Extrem de gravă este în acest context atitudinea actualilor deținători ai puterii care consideră „vînătoare de vrăjitoare" încercarea de recuperare a adevărului istoric. Aplicarea principiilor de bază ale unui stat de drept cere ca infractorii să-și ispășească vinovățiile, pentru a se menține lumina călăuzitoare a dreptății și valoarea de reper a adevărului. A numi „răzbunare" cercetarea adevărului și înfăptuirea dreptății, a recomanda reconcilierea... între victimă și călău, înseamnă să ascunzi într-o poleială de omenie demagogică adevărul, ferindu-i pe vinovați de rigorile Legii. Nepedepsirea crimei și trădării naționale poate deveni însă o nouă trădare națională.

Unii cred că atîta timp cît puterea nu a trecut în mîinile celor dornici să regăsească matca sănătoasă a destinului național, cît timp în justiție și poliție lucrează aceiași oameni, **iar brațele tentaculare ale securității nu se descolăcesc din** jurul societății care i-a căzut pradă, nu există condiții obiective pentru declanșarea unei drepte judecăți. Ei se feresc să pornească cercetările de rigoare pentru a nu compromite șansa unei rezolvări corespunzătoare ulterioare atunci cînd va exista un context politic favorabil. Prezentul comunicat își propune să semnaleze greșeala acestui raționament care pierde din vedere scurgerea nemiloasă a timpului și, punînd în prim-plan pedepsirea vinovaților și nu reparația morală la care au dreptul victimele, capătă un sens denaturat, ura înlocuind respectul și dragostea pentru adevăr.

Dacă această așteptare se prelungește, martorii vor dispărea, ducînd cu ei în mormînt pagini de istorie irecuperabile. O națiune care așteaptă înfricoșată să treacă timpul pentru ca vinovații să lasă din scenă, pentru a nu risca confruntarea cu rețeaua lor, încă puternică și periculoasă, făcîndu-se că nu observă că în acest fel, victimele sînt trimise în neantul uitării, se compromite usturător.

Ne simțim umiliți și îngroziți atunci cînd sesizăm că în dorința lor de „liniște" și „reconciliere" de a scăpa de amintirea lașităților și vinovățiilor, mulți concetățeni nu-și ascund indispoziția că bătrînii ce poartă în trup și în suflet stafeta demnităților românești, sînt prin cazne, îndrăznesc să supraviețuiască...

Noaptea în care au fost uciși cei din Dealul Mărului aparține **Nopții sufletului Românesc.** Noi nu credem că acest simbure de întuneric va putea fi alungat din suflete, odată cu bunăstarea produsă de „liberalizarea vieții".

O națiune are nevoie și de „întreprinzători" în sfera problemelor sufletești. Unde sînt? Ce așteaptă? Nu văd că trăim pasivi ca și credităm prima garnitură (stalinistă) a ocupației comuniste cu nimic mai puțin vinovată decît cea ceaușistă) cu diplome de „dizidentă" și cu mandate de reprezentare a revoluției noastre disperate?

Lansăm un apel pentru declanșarea operației de clarificare **a episodului represiv comunist din istoria României.**

Să facem ca gropile comune să devină morminte, supraviețuitorii — martori, cosmarurile — amintiri, întîmplările — istorie!

La granița omului

Există cărți gemene", așa cum există și stele gemene. În ambele cazuri, legile care se aplică sistemului timid se-l închică într-un cerc de determinări, într-un univers finit. „Fenomenul Pitești" este o oglindă a „Culmilor disperării" cioraniene. Pornite din aceleași impas sufletesc, din criza fundamentală a sistemului lumii, cărțile se reunesc sub aspectul aceleiași interogații: ce este uman din om? Elevul lui Nae Ionescu ar răspunde abrupt: disperarea. Adică tensiunea, boala „hinterlandul dumnezeiesc, „celălalt" care se înalță din noi, în momentele de criză, aruncînd în lături haina greoaie a cărnii. Disperarea care e, în fapt, melancolie port-royală sau plictisul flaubertian. Dopingul cu neant, sau cu nemișcarea în care stă eternul.

A trăi „pe culmile disperării", explorînd (sau exaltînd) latura imaterială a existenței este, de fapt, un elogiu adus spiritului pentru că acesta doar, prin mortificări succesive, prin etape ale experimentării ne-vieții, se poate purifica de materie, dilatîndu-se în „nemuzit", în divin. Experiență comună cu acea vindecare de materie care e exilul în cuget al lui Descartes. Cartea lui Emil Cioran ni se relevă, acum, prin anii, drept un dureros exercițiu de admirație, scris în spiritul ironiei superioare (în fapt, melancolia activă) a romanticilor germani. Știm, de altfel, încă din „Cartea amăgirilor" (prima trepată în vindecarea lui Cioran de cultură, poncife, idoli) care este „rețeta" disperării: festivitatea trăirii este, mai degrabă, funebră decît nuptială. Cultura ne induce neantul în conștiință, modulîndu-l, adăugîndu-ni-l. Ea este pretext (prin cortegiul ei uniform de umbre evanescente) pentru contactul extatic cu neantul. Stăm pe culmile disperării", adică la granița umanului. Și doar explorînd limita putem înscrie în infinitul imperiu mica noastră finitudine. Abia experimentînd marginea vieții (prin boală sau moarte, spre a-l aminti implicit pe Baudrillard) putem vorbi despre o experiență umană în adevăratul sens al cuvîntului. Căci calitatea n-o putem pune în evidență decît negînd-o prin opoziții: albul prin negru, iubirea prin ură, viața prin moarte. În mod surprinzător, abia meditînd asupra subtanței intraductibile a morții, putem vorbi despre viață. În **Hamlet**, cel mai vesel personaj este, totuși, groparul. Iar Cioran, morbidul, noptatecul — este histrionul unei sărbători a vieții. Căci, după cum portarul păzește, în noapte, ușile luminoasele săli de bal, așa sfinșitorul, pe culmile disperării, stă la marginea omenescului.

Parodic, această ultare-de-sine a filosofului o pretinde, ca strategie purificatoare. Turcoaia, intermediarul Organizației Deținuților cu Convingeri Comuniste, grup de reeducare inițiind, cu sprijinul lui Nikolski, „o operațiune de distrugere psihică a deținuților", de fapt — o caricaturală scară a restricțiilor, a privațiunilor, exercițiu de mortificare ce urmau să-l transforme pe deținut într-un om liber de orice prejudecăți.

„Fenomenul Pitești" urmare logică a [illegible] disperare cioraniene.

Educația în penitenciar [illegible] o parodie tragică a [illegible] despre care vorbește [illegible] finalul. Dacă inițiere, [illegible] dul sufletesc și [illegible] metode de o [illegible] manului, Turcoaia, cu [illegible] de tortionari, frînge [illegible] îmbrîncindu-și „elevii" [illegible] nimalitate. „Experimentul Pitești" este, așadar, o [illegible] absurd a metodelor de [illegible] și concentrare pe care [illegible] propune Cioran. Mai mult [illegible] ațiu, Cioran nu evocă o [illegible] tică existențială, ci [illegible] limita, așa cum o gîndea [illegible] zi, din vremea Turcoaia [illegible] rile lui ar fi fost o [illegible] conștiitoare și transformă [illegible] chiscarea într-o școală de [illegible] văț, în care fiecare [illegible] îndeplinească rituri [illegible] conformîndu-se unor [illegible] practici magice: [illegible] mularea (verbală) a [illegible] iconoclastie, violarea [illegible] tic, anularea oricărei [illegible] normalitate, de omenesc [illegible] canu, deci, propune ali [illegible] de investigare a limitelor [illegible] manului: el explorează [illegible] mita dintre divin și [illegible] ci granița dintre omenesc și animal. Între cele două [illegible] se află omul. Uneori [illegible] mile disperării, alteori [illegible] groaza animalelor.

SORIN [illegible]

* La elaborarea articolului a fost avute în vedere două [illegible] apărute la Editura „Humanitas" în 1990.

Emil Cioran. Pe culmile disperării și Vl-ntîi Iertînd. Fenomenul Pitești.

BIBLIOTECA „DREPTATEA"

Contribuția științelor sociale

Societatea umană s-a dezvoltat de-a lungul istoriei căutînd fără încetare noutatea și înfruntînd în permanență pericolele reale sau presupuse, născute cu precădere dintr-o cunoaștere incertă a naturii neconjurătoare.

Pentru a face față forțelor adverse ale mediului ambiant și pentru a-și crea condiții de viață agreabile, oamenii și-au mobilizat resursele inteligenței, au inventat numeroase tehnici și au dezvoltat o industrie care s-a întins tentacular în spațiul tuturor domeniilor de activitate. Progresul s-a accentuat continuu, iar **Homo sapiens** a ajuns în postura de a determina schimbări cu rezonanțe planetare; în același timp, viața sa spirituală și socială a căpătat noi dimensiuni, ceea ce i-a clădit forța tehnică și materială care l-a împins în poziția amintită mai înainte.

Dar creșterea numerică, cunoașterea și exploatarea tuturor suprafețelor Terrei, confortul pe care producția industrială de serie l-a asigurat au creat și probleme care derivă nu din indolență, indiferență sau necunoaștere, ci mai ales din îndîrjirea umanității în efortul său spre mai bine.

Printre principalele obstacole care stau în calea dezvoltării societății, patru sînt considerate a fi de importanță capitală și anume: a. **mediul natural** (problema de poluare); b. **limita de resurse în materii prime**; c. **interdependența regională**; d. **capacitatea de adaptare umană și limitele sale de a accepta schimbările.**

În rezolvarea acestor „obstacole", prin colaborarea cu științele sociale ecologia are un rol major și inedit care-i îmbogățește conținutul și-i mărește sfera de activitate.

Constituită și definită, după cum bine se știe, drept „domeniu de cunoștințe privind economia naturii" sau „ca studiul relațiilor complexe directe sau indirecte cuprinse în noțiunea darwinistă a luptei pentru existență", ecologia s-a adresat cu precădere interrelațiilor din ecosistemele naturale (de altfel, secolul XIX, în care s-a născut această știință, nu cunoscuse antropizarea cvasidefinitivă a tuturor ecosistemelor, așa cum este ea prezentă astăzi!).

ACTUALITĂȚI ÎN ECOLOGIE

Condițiile sociale și de existență ale oamenilor s-au schimbat foarte repede în ultimul secol, ceea ce a făcut ca ecologia să se ocupe precumpănitor de ecosistemele artificiale; în studiul acestora ea a luat în considerare și fenomenele social-culturale, analiza experienței umane și analiza calității vieții. Toate la un loc constituie în prezent nu numai contextul cercetării ecologice dar, de asemenea, determină utilitatea acesteia.

Într-adevăr, în mod inevitabil, problemele ecologice percepute prin judecăți de valoare și prin puterea simbolurilor sînt permanent în funcție de activitatea umană și de aceea între ecologie și societate se stabilește o strînsă legătură. În general, privirea și viziunea pe care le avem asupra mediului înconjurător sînt selective, rezultatul unei experiențe individuale și al unei structuri înnăscute. Orice problemă ecologică s-a dovedit a fi o problemă socială de o categorie aparte.

Ecologia, ca știință independentă, relevă relațiile existente în natură, fluxurile de energie și de informație și economia ecosistemelor, legăturile sale cu științele sociale — inevitabile așa cum am văzut (pentru că specia umană este specia dominantă în ecosistemele artificializate) — determină influențarea concluziilor și recomandărilor, în toate domeniile. Este necesar însă ca unirea ecologiei cu sociologia să se facă în ultimele stadii pentru ca factorul decizional să analizeze — într-o administrare ecologică a teritoriilor — separat cele două componente, separat interdependențele lor intrinseci și de asemenea, separat influențele subiective.

Pentru înțelegerea exactă a societății contemporane și mai ales a celei viitoare, în contextul interrelațiilor ecologie-științe sociale, este necesară formarea unei solide educații ecologice, prin care să se înlăture concepțiile eronate despre natură și prin care să se clădească o gîndire cu largi deschideri și cu multiple valențe sistemice, polifuncționale și cibernetice. Iar formarea educației ecologice este în strînsă legătură cu sistemul axiologic precumpănitor în societatea dată și are ca bază educația clasică, fundamentată pe valorile perene ale umanității. Respectul îndivizilor, unul față de celălalt, cu prețuirea fiecărei personalități, a fiecărui talent, constituie matricea în care se naște deopotrivă respectul față de natură și înțelegerea valorii acesteia pentru societate.

Rezonanța ecologiei în științele sociale este din ce în ce mai profundă și a administra comunitățile umane pe alte baze decît cele ecologice — care păstrează bogățiile naturii și asigură prosperitatea oamenilor — va deveni, în curînd, de neconceput.

Dr. ALEXANDRU IONESCU

DE LA FAȚA LOCULUI

Fabule cu porci

La Felnac, județul Arad, se află A.E.I.C.I.P. (Asociația economică intercooperatistă de creșterea și îngrășarea porcilor). Unitatea are trei ferme:

— Ferma de selecție — rasă curată;

— Ferma de hibridare, pentru repartiția animalelor în celelalte complexe din județ;

— Ferma de îngrășare

Cele trei ferme au în total 30.000 de porci. Mulți dintre aceștia sînt buni de tăiat. Numai că livrarea nu se face din cauza Industriei cărnii. Magazinele specializate în desfacerea cărnii așteaptă, oamenii la fel, vînzătorii dau din umeri...

O fi de vină motorina sau democația? — În orice caz amîndouă (ne) costă scump! Prin lipsă, se înțelege! Atît de scump că ne pierdem timpul uitîndu-ne în zare dacă vin azi, mîine... Cei de la A.E.I.C.I.P., au încheiat cu Industria cărnii un contract de livrare de 850 de tone. Pînă la 31 august au dat 675 de tone, pe septembrie au în plan 185 de tone. Aici intervine neprevăzutul: pînă pe 19 septembrie s-a preluat cantitatea de... 21 de tone!!! S-au făcut demersuri peste demersuri la Industria cărnii, dar în van. Oare cine este interesat ca județul Arad, și nu numai, să nu aibă carne pe piață? Oare cine împiedică bunul mers al lucrurilor? E ca și cum ai întreba: cum e, oamile, pe Marte, sau pe oricare planetă din sistemul nostru solar!

Or fi fost frumoși porcii importați din R.D.G. — din februarie pînă în mai —, dar nici să-i ignori pe-ai noștri nu prea merge.

S-a simțit lipsa de proteine. Întreprinderea de Nutreturi concentrate a făcut, și face, greutăți în distribuirea furajelor corespunzătoare motivînd că trebuie să consume furajele depozitate în cîmp, care de fapt nu existau!

Totuși, A.E.I.C.I.P.-ul, pînă la 31 august, are un beneficiu de 4,859 milioane lei. Beneficiul va crește, pînă la sfîrșitul anului, în funcție de preluare și de posibilitățile de plată ale celorlalte unități.

Poate într-un viitor apropiat vom auzi, ca-ntr-o fabulă nouă, originală, că porcii își vor lua picioarele la spinare și se vor îndrepta către Abatorul situat pe strada Felecului din Arad! Sau poate că vor și vorbi pînă la urmă — așa, ca de la porc la... altă lighioană. Totuși, decît **să-l facem pe porc erou într-o fabulă, mai bine să fie... în măcelărie!**

IOAN RUSSU

Cît costă încălzirea unui metru cub de apă?

Ne pregătim pentru iarnă. Și tot pentru iarnă se pregătesc și muncitorii constructori. Viața lor, fără nici un fel de exagerare, nu este deloc ușoară; nimic însă nu s-a schimbat în viața acestor oameni; condițiile de trai și de muncă sînt foarte grele, iar salariile sînt foarte mici, față de volumul de muncă pe care-l prestează.

Vara mai e cum mai e, dar iarna acești oameni suportă privațiuni, începînd de la echipamentul de lucru, scule, utilaje adecvate, pînă la servirea unei mese omenești la o cantină, acolo unde există să zicem, un ansamblu în construcție — de o mie sau două mii de apartamente. În anul 1990 acești oameni au încercat să se bucure că munca lor va fi ușurată, că vor avea, în sfîrșit condiții omenești de muncă, că vor avea și ei locuințe, apartamente (și nu vor mai fi obligați să trăiască în aceleași ghetouri, în acele hoteluri mizere numite grupuri sociale). Au încercat a se bucura că vor putea construi sau reconstrui multe lucruri frumoase... Slavă Domnului avem cu cine, avem în acest domeniu o forță de muncă fantastică, muncitori, specialiști, ingineri, doctori...

Dar să lăsăm acum aceste considerații și să constatăm: fiindcă iarna bate la ușă, pentru blocurile finalizate sau cele în curs de finalizare „bătaia pestelui" este acum la punctele termice. Aceste puncte termice trebuie finalizate și utilate. Dacă avem cu cine să facem acest lucru, atunci să vedem dacă avem și cu ce. Din punct de vedere al desfășurării etapelor construcției — pînă la montarea instalațiilor necesare pentru circulația agentului termic, a apei, a apei calde menajere, deci această sarcină o poartă constructorul. De bine, de rău aceștia se achită de lucrările care cad în sarcina sa. Cel puțin asta știam și vedem pe șantierele bucureștene de construcții montaj. Din discuțiile cu directorul tehnic Mihai Georgescu, cît și cu șeful serviciului producție de la Întreprinderea Construcții Prefabricate București, domnul Ivan Costinel, aflăm cel puțin că în acest domeniu stau bine.

Deși nu mai există în Capitală decît un sfert din forța de muncă din construcții care era detașată, anul trecut, lucrările cer să fie finalizate. Constructorii promit și sîntem siguri că le vor finaliza. Ne referim la cele începute și părăsite din lipsă de forță de muncă. Și dacă un inginer ca Ivan Costinel de la I.C.P.B. spune că nu sînt probleme în ceea ce privește construcția și finalizarea, putem avea încredere, cel puțin în prezent...

MÎHNIRILE BUNULUI GOSPODAR

Revenind la chestiunea punctelor termice, nu putem să nu menționăm următoarele:

— Din cîte știm, deși încă din primăvară G.I.G.C.-ul încasează sume mult mai mari la cotele de întreținere lansate beneficiarilor, în speță asociațiilor de locatari, căldura pe care am primit-o a fost aceeași ca în 1989.

— Din informațiile pe care pe deținem putem concluziona că nu s-au făcut prea multe modificări la centralele sau la punctele termice (în cele mai multe locuri nu s-au făcut deloc).

— Foarte mulți locuitori se plîng de presiunea scăzută a apei (începînd de la etajul trei apa nu mai urcă la marea majoritate a blocurilor).

— Instalațiile de încălzire nu au fost curățate în anul 1990, cu agent termic de spălare.

— Nu se cunoaște încă de către opinia publică, în G.I.G.C.-ul nu vrea să răspundă, prin intermediul presei sau al televiziunii, cît costă încălzirea unui metru cub de apă.

— Revenind la agentul termic cu care dorim să fim procopsiți în această iarnă întrebăm conducerea G.I.G.C.-ului, primăria Capitalei (?), pe domnul primar Ștefan Ciurel, întreprinderile de construcții montaj prin reprezentanții acestei montaj București, dacă ne răspunde într-un fel populației beneficiare, la următoarele (întrebări) chestiuni:

— Care este situația construcțiilor în București și în speță a termoficării?

Ce prețuri se vor încasa în continuare de către G.I.G.C. pentru agentul termic, apă, apă caldă menajeră?

La ce temperatură se va livra agentul termic beneficiarilor?

Care este situația construcțiilor de locuințe în Capitală?

Cine poate rezolva situația drumurilor și a soselelor în București? (La această întrebare nu poate răspunde I.C.E.D.-ul).

Cu speranța că vom primi un răspuns din partea acestor întreprinderi și că populația nu va mai fi amăgită și furată la cotele de întreținere (așa cum s-a întîmplat și în 1989 prin majorarea cotelor de către G.I.G.C., fără a fi anunțați în prealabil), așteptăm cît mai binevenită în casele noastre.

PAUL SILAJ

PERVERTIREA NOȚIUNILOR ÎN NEOCOMUNISM

Reportajul realizat de Cristian Nițulescu și prezentat în noaptea de 5 octombrie în cadrul emisiunii „Simpozion" ne-a dezvăluit o situație foarte tristă. Astfel, întrebarea reporterului s-a derulat obsedantă și deznădăjduită: „Ce carte ați cumpărat ultima oară, care este ultima carte citită". Se pare că o alta, „Cartea ultimele apariții editoriale" era de-a dreptul aberantă, nu-și avea rostul, în situația în care oamenii au renunțat de mult la lectură.

Ceea ce se întîmplă este deosebit de grav căci nu poate fi justificat în nici un fel. În ceea ce privește audierea vreunui concert sau a vizionării unei piese de teatru sau film șansele sînt aproape inexistente atîta timp cît cel mai comod și mai eficace mijloc de cunoaștere și informare — cartea — este ignorat cu desăvîrșire.

Este deprimant să-ți dai seama că oamenii, — luați în parte ca indivizi, cît și în totalitatea lor, la nivelul unei națiuni (ceea ce este și mai grav) — refuză orice devenire, își refuză propria lor condiție umană și acceptă cu nepăsare și candoare statutul de gloată, de turmă supusă și lăsată în voia intemperiilor și vicisitudinii istoriei. A ta lăsa pradă decăderii morale și spirituale, a refuza acceptarea acestui adevăr dintr-o mîndrie naționalistă — prost înțeleasă, de altfel — nu dovedește decît o noaptea în care ne zbatem este lungă și prea densă pentru a ieși din ea.

Fenomenul acesta s-ar putea să fie specific unei perioade de tranzit, perioadă în care aparenta abundență de informație (datorită înmulțirii ziarelor, a cărților proaste, kitsch) să șocheze individul, derutîndu-l și născînd în aceasta o reacție inversă, de autoapărare și refuzare a informației. Din păcate, însă, nu cred că aceasta ar fi explicația cea mai plauzibilă, deși, e adevărat, în timpul lui Ceaușescu oamenii citeau mai mult, se interesau mai mult de cărți, măcar ascultau „Cartea pe unde" și tot era ceva. Unii citeau din snobism, alții pentru că erau la modă anumite cărți, dar, indiferent de motivele care-i determina pe oameni să parcurgă cu mai mult sau mai puțin interes aceste cărți, în fața cititorilor — și mai ales a celor neavizați — se deschidea o cale, o portiță spre un alt mod de existență, ba chiar un mod de rezistență, de depășire a mizeriei cotidiene.

Însă în aceste nouă luni, românul a reușit să-și piardă pînă și ultimele fepere care-i mai rămăseseră. Se pare că firava libertate ce i s-a acordat l-a debusolat mai rău decît lipsa ei. Astfel s-a ajuns la întărirea ideii că libertatea nu e bună, că unde unde am ajuns, mai bine era cu pumnul în gură.

Atîta vreme cît nu aveau nici o șansă, ei nu erau puși în situația de a alege. Asta însemna că singura soluție care li se oferea trebuia să fie neapărat bună. Odată cu ivirea mai multor posibilități există riscul de a face singuri alegerea, iar o alegere greșită înseamnă așadar că libertatea nu e bună. În acest mod simplu s-a reușit ca în nouă luni să se denigreze toate noțiunile, toate idealurile, iar slaba cultură și pregătire a unora a ușurat modelarea lor. Astfel s-a înțeles prin libertate o neapărată libertate sexuală, ceea ce a dus la trivialitate, vulgaritate, și la pornografie afișată la colț de stradă. Libertatea sexuală a fost considerată o caracteristică a mondenității, „a mersului înainte", cum spunea tovarășu', dar unde duce acest înainte, nimeni nu se întreabă...

S-a degradat însăși noțiunea de privatizare, atîta vreme cît oamenii nu văd decît că la noi privatizarea se rezumă la cafe-baruri și magazine, ce-i drept frumoase, dar cu plata în valută. Astfel oamenii, oamenii simpli și nu afaceriștii vor ajunge la concluzia — singura pe care o pot trage — că privatizarea nu-i bună, ea face să-ți crească tensiunea și să-ți golească punga.

S-a demonetizat ideea drepturilor omului, sintagmă ce a devenit o vorbă aruncată în vînt atîta vreme cît noi nu ne-am cunoscut niciodată drepturile, ci numai obligațiile și îndatoririle și atîta vreme cît presupușii vinovați sînt bătuți în plin proces, în fața completului de judecată.

Astăzi tot ce se face rău în țara asta se face în numele democației. Pentru că e democrație. Se fură pentru că e democrație. Oamenii și-au pierdut bunul simț și nu-și mai cunosc măsura, valoarea, pentru că sîntem egali, căci e democrație. Securitatea își îngăduie să ne afideze pentru că e democrație. În numele acestei democrații sîntem amestecați de-a valma cu toți fariseii de ieri și azi, pentru că e democrație, nimeni nu mai are rușine pentru că sîntem egali, mai egali decît am fost în comunism și mai spălați pe creier.

Și toate aceste noțiuni adunate la un loc — democrație, libertate, drepturile omului, privatizare, — reprezintă societatea spre care noi tindem, așa cum reușește omul simplu s-o vadă. Dacă mai adăugăm și perspectiva șomajului, inevitabilele droguri și crime ne trezim în plin capitalism, acel capitalism care ne-a fost prezentat cu succes ani în șir la televizor.

Și cum oare să nu sperie ideea unui asemenea trai într-o asemenea societate? Astfel, guvernul a reușit să denigreze încet, încet mai toate noțiunile și implicit șansele care pot fi acordate capitalismului în condițiile unei suspiciuni și disperări generate de 45 de ani de dictatură comunistă.

Prin această tactică, guvernul speră să reușească obținerea aversiunii totale a oamenilor față de o schimbare radicală, fără însă a o interzice în mod direct. Ei doar o insumează. În fond, e același lucru, doar nuanța diferă.

În aceste condiții primejdioase oamenii refuză singura soluție, unica posibilitate: cunoașterea, cunoașterea adevărată, singura cale de redresare a situației și control asupra istoriei.

AURA ALEXA IOAN

Apa cea de toate zilele

Lipsa apei a devenit o problemă foarte gravă în gospodăriile oamenilor din Capitală și din alte localități ale țării.

În București s-a anunțat că presiunea normală a apei va fi numai între orele 6—8 și 18—22. Dar în realitate ea nu curge decît foarte slab (la subsoluri și primele nivele, cel mult).

Să analizăm puțin consecințele grave ce decurg din lipsa apei:

1. Sănătatea tuturor cetățenilor este periclitată, existînd posibilități de declanșare a unor epidemii.

2. În unitățile sanitare sterilizarea, cît și fazele de operații în blocurile operatorii sînt întrerupte sau suspendate.

3. Incendiile declanșate datorită secetei, în localități și mai ales în păduri, nu pot fi stinse cu operativitate. Anumite utilaje din marile întreprinderi care nu au surse de apă independente își întrerup activitatea în detrimentul economiei naționale, dar și al cîștigurilor oamenilor.

4. Lipsa apei determină suspendarea irigațiilor culturilor însămînțate recent.

5. Udarea grădinilor, parcurilor fiind întreruptă, multe plante pier și odată cu ele se micșorează „rezervorul" de oxigen al naturii.

Ce se poate face în această situație gravă pentru „APA DE TOATE ZILELE":

Considerăm necesar ca în cadrul Guvernului să fie numită urgent o comisie de specialiști pentru alcătuirea unui plan de măsuri cu aplicare imediată, rezolvîndu-se cel puțin provizoriu asigurarea minimului de apă necesar.

Să se recurgă urgent la aducerea de utilaje pentru săparea unor puțuri de mare adîncime, cu resurse mari de apă, cît și construirea urgentă a unor noi decantoare.

Ing. VICHENTE ZAGAN

Joaca de-a promisiunile

(Urmare din pag. 1)

[illegible] incultură, simte acum nevoia de [illegible] și-și descătușa toate energiile, de a crea [illegible] a se bucura de toate libertățile unui stat civilizat și democrat.

Grijile anilor trecuți nu au dispărut. Am putea spune că în contextul în care pentru doi ani s-au introdus iluzii în urmele de voi, electoratul se confruntă dezamăgit cu o realitate fără mari diferențe față de „epoca lumină".

Și, firesc, oamenii sînt silți să-și mențină preocupările în sfera stomacului, ducînd o viață de azi pe mîine.

Toată această joacă de-a promisiunile pe care o practică Guvernul nu satisface decît o foarte mică parte a populației. Întreținînd în continuare acest climat de delăsare și indiferență. Sîntem siliți să rămînem încorsetați în aceleași sisteme, ale suportăm ignorați, fără a mai avea puterea și dorința de a influența, să schimbăm ceva din ceea ce ne mișcăm.

Pentru ce? Bineînțeles, pentru liniștea noastră!

Cum s-a iscat nemulțumirea

(Urmare din pag. 1)

rit de către regim, pentru că acestia nu au cedat în lupta lor curajoasă și legitimă. Ba, mai mult, conducerea Universității București (reprezentată prin domnul rector Nicolae Cristescu și domnii pro-rectori Vlăsceanu și Constantinescu) a susținut revendicările studenților.

În I.P.B. situația este mult mai subredă. Aici, Liga Studenților — al cărei lider sînt Eugen Leahu și Silvia Mustăciosu — nu are practic nici un sediu, în timp ce Sindicatul Liber Studentesc se lăfăie în cîteva birouri aflate în clădirea rectoratului. Acest S.L.S., afiliat la U.N.I.S., este dominat de elemente ale fostei nomenclaturi A.S.C.-iste. Studenții politehniști în marea lor majoritate afișează o atitudine „asociată", pentru a-l cita pe Marian Munteanu cu care am avut o mică discuție, redată în finalul acestor însemnări. Pentru mulți dintre politehniști, mișcarea studențească reprezintă „o pierdere de timp" (L. Ionescu, Facultatea de Mecanică) sau „o expunere inutilă în fața represiunii feseniste care s-a dovedit nescrupuloasă" (S. Vasile, T.C.M.). S.L.S. procedează cu consecvență la dezbinarea mișcării studențești și pe această cale la asservirea ei intereselor oculte ale F.S.N., conform intențiilor programatice ale acestui partid, expuse în Proiectul de Convenție dat publicității de presa fesenistă, ci de susținătorii opozanți regimului. Recent, chiar U.N.I.S. și-a exprimat [illegible] nedumeriri în legătură cu [illegible] acestei orientări care vădește [illegible] unei ideologii de extrema dreaptă.

La sediul Liga Studenților aflat în Facultatea de Drept din București am purtat o scurtă discuție cu domnul Marian Munteanu, asaltat de reporterii [illegible] și ai presei scrise. [illegible] pînă sa am aflat că în data de 10 octombrie, orele 18 Liga Studenților din I.P.B. va organiza un marș în sprijinul eliberării studentului Cristian Gerosa și al revendicărilor convenției studențești, iar simbata [illegible] brie este prevăzut [illegible] tei convenții, având drept [illegible] satisfacerea revendicărilor [illegible] dentești și respectarea drepturilor omului în România.

Marian Munteanu mi-a declarat în legătură cu aceste evenimente: „Cei care pe organizăm pot oare ceva puternic o [illegible] tă atitudine. Studenții [illegible] ne fi lipsește o structură [illegible] cientă de organizare. Chiar [illegible] Liga Studenților mai are [illegible] de făcut, în acest sens. Noi [illegible] gem pe ideea de solidaritate umană. Este trist că unii [illegible] denți s-au împotrivit [illegible] grevă. Oricum sîntem optimiști

GUVERNARE FESENISTĂ

O ANTOLOGIE A UMILINȚEI

Acum, după ce sîntem din nou puși la cărți, după ce din nou sîntem înșirați pentru un chil de zahăr, o sticlă de ulei sau un sul de hîrtie igienică, de obicei a ne întreba dacă într-adevăr, după revoluție, am fi putut scăpa de cosmar. Părerea noastră este că ne-am fi putut evita continuarea cosmarului dacă la conducerea treburilor publice românești ar fi ajuns oameni cu frămîntări de oameni, cetățeni cu spirit gospodăresc, cu înțelegere și iubire pentru milioanele de cetățeni ai acestei țări. Nenorocul nostru a fost că, imediat după 22 decembrie 1989, viața politică, socială și economică națională a fost și continuă să fie grav afectată de incompetență, de impostură, de meschinărie și interese politice minore, de egoism și imoralitate. Bieții cei se văd și sînt dezastruoase, dincolo de orice declarații publice ale guvernului Petre Roman sau ale președintelui Ion Iliescu — principalii „artizani" ai existenței noastre atît de dramatice din acest an. În afară de minciuna televizată — televiziunea română fiind mijlocul esențial al devastării multilaterale a națiunii române făcute de partidul F.S.N. după revoluție — nimic nu mai funcționează cum trebuie în România aflată sub guvern fesenist. În una din zilele trecute am pornit cu aparatul de fotografiat prin București, surprinzînd imagini dintr-un prezent bucureștean pe care nu ni l-am fi închipuit în decembrie nici în cele mai sumbre visuri ale noastre.

Comentarii de EUGEN MIHĂESCU
Fotoreportaj de PETTER GHEORGHE

Coadă la oase în Piața Amzei.

O biată bucurie a cetățeanului gospodar : s-a adus ojet !

Aici „se dă" ceva... Cumva carne tocată de mici ?

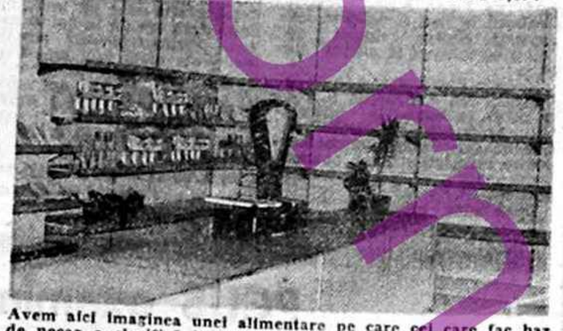

Avem aici imaginea unei alimentare pe care cei care fac haz de necaz o clasifică în stilul „sexy" sau chiar „porno". Este vorba despre o alimentară din cartierul Aviației.

La „Macul roșu" s-au adus ciuperci. Mai mare eveniment nici că se putea în viața bucureșteanului ajuns... deculț.

Bișniță cu mere într-o țară în care, pur și simplu, plouă cu mere...

Copiii străzii bucureștene, ajunși fără căpătîi, sînt desprinși parcă din „favelas-urile" orașelor latino-americane. Încă nici un program de asistență socială nu tulbură somnul acestui copil care doarme, murdar, pe caldarîmul murdar al celui mai murdar oraș european.

Ce trebuie să știm despre cutremure

Viața planetei noastre este perturbată din timp în timp de violente „scuturături" care au fost denumite cutremure de pămînt (seisme). Întreaga istorie a omenirii este presărată de numeroase informații asupra dezastrelor și victimelor produse de aceste fenomene geologice spectaculoase, care relevă dinamismul proceselor care au loc în interiorul globului terestru. Aceste evenimente nefaste sînt cunoscute și au fost urmărite din cele mai vechi timpuri ale civilizației umane ; astfel, cel mai vechi „instrument" de detecție a cutremurelor a fost inventat în anul 132 î.e.n. de filozoful chinez Chang Heng. Se apreciază că numărul cutremurelor produse într-un an pe întreg globul este de aproximativ 1.000.000, dintre care circa 80% sînt înregistrate în regiunea circumpacifică (în jurul Oceanului Pacific), aproape 10% pe arcul alpino-carpato-himalaiană (unde se încadrează și România), iar restul în domeniul oceanic.

Elementele de identitate ale unui cutremur sînt constituite din : ora de producere, poziția focarului (latitudine, longitudine, adîncime) și magnitudinea. Dacă asupra primelor două elemente nu sînt necesare precizări, asupra noțiunii de magnitudine trebuiesc făcute unele mențiuni pentru eliminarea eventualelor confuzii. **Magnitudinea** cutremurului (tăria, intensitatea) reprezintă energia degajată în focarul acestuia, denumit și hipocentru. Pentru aprecierea cantitativă a acestei mărimi seismologul american Charles Richter introduce în 1935 o scară (care îi poartă numele) în grade (de la 0—9), care exprimă tocmai cantitatea de energie dezvoltată în focarul cutremurului. Scara respectivă este logaritmică, adică, de exemplu, un cutremur de gradul 5 produce o energie de aproximativ 32 ori mai mare decît unul de gradul 4 și de 1 024 (32 × 32) ori mai mare decît un cutremur de gradul 3.

O altă noțiune des utilizată este **intensitatea cutremurului** care reprezintă mărimea efectelor produse la suprafață de cutremur, efecte ce sînt proporționale cu distanța pînă la focar. Cu cît această distanță este mai mică cu atît efectele distrugătoare ale cutremurului sînt mai mari, și invers. Măsura acestei mărimi este dată de o serie de scări de intensitate dintre care cea mai folosită este scara Mercalli (cu 12 grade). Aprecierea gradului respectiv se face pe baza efectelor produse de cutremur asupra construcțiilor, diferitelor obiecte și asupra reliefului terestru. Spre deosebire de magnitudine, care se stabilește instrumental, intensitatea cutremurului are la bază o apreciere calitativă, subiectivă de cele mai multe ori, asupra efectelor produse de acesta. În general, intensitatea cea mai mare apare deasupra focarului seismic (în regiunea denumită epicentrală), valoare ce scade pe măsura depărtării de aceasta. Acțiunea cutremurelor se datorește „vibrațiilor" produse de către acestea, vibrații care au primit numele de unde seismice.

În-o statistică românească se apreciază că cele peste 20 cutremure puternice produse pe glob în perioada 1926—1976 au provocat pierderea a cca. 3 milioane vieți omenești. Tributul cel mai greu a fost plătit de China și Japonia, țări cu cele mai ridicate seismicități de pe glob. Dintre cutremurele „celebre" amintim : Lisabona (1755), San Francisco (1906), Calabria (1908), Tokio (1923), Tangshan, China (1976). Cutremurul cel mai puternic s-a înregistrat în China la 16 Decembrie 1920, apreciat a fi avut magnitudinea de 8,5.

În România, pînă în prezent s-au produs 17 cutremure cu magnitudini egale sau mai mari de 7, dintre care cele mai puternice au fost cele din 11 iunie 1738 (M = 7,5), 26 octombrie 1802 (M = 7,7) și 10 noiembrie 1940 (M = 7,4). Astfel, „cutremurul cel mare" de la 26.10.1802 a dărîmat toate turnurile din București și a provocat distrugeri prin incendiile provocate. Principala provincie seismică din România este regiunea Vrancea(unde s-au produs și cele mai puternice cutremure) situată la curbura Carpaților, zonă cu o complicată structură geologică. Seismologii români au mai localizat cutremure în M. Făgăraș, în Banat, în regiunea Cîmpulung și în zona litoralului românesc al Mării Negre (Constanța — Mangalia) ce se prelungește în sud pe teritoriul Bulgariei (Cavarna — Balcic).

Păstrîndu-ne tot în domeniul generalităților, trebuie să mai amintim și unele lucruri privind fenomenul fizic propriu-zis al cutremurului. Se presupune faptul că acest fenomen reprezintă o „ruptură" în interiorul globului, ruptură care induce acele unde seismice ce se propagă în toate direcțiile. Fenomenul acesta de ruptură este rezultatul unei acumulări în timp a unor tensiuni datorate deplasării convergente a unor domenii diferite ale globului. Atingerea unor valori extreme a acestor forțe determină ruperea rocilor preexistente în zonă printr-o mișcare bruscă, instantanee, ce generează undele seismice pe care noi le recepționăm la suprafață și care se manifestă sub forma cutremurului resimțit. Simpla observare a derulării unui cutremur arată două momente principale ale acestuia: primul șoc simțit și apoi la interval variabil de secunde sau zeci de secunde, un al doilea șoc mai puternic și cu o durată mai mare a oscilațiilor. Studiul înregistrărilor cutremurelor (a seismogramelor) arată tocmai cele două tipuri principale de unde seismice ce se formează în focarul cutremurului : undele longitudinale (P) care avînd viteze mari de propagare scosesc primele la stația de înregistrare și undele transversale (S) cu viteze mai mici și care scosesc ceva mai tîrziu și care produc prin intensitatea lor distrugerile cele mai mari.

Oamenii de știință studiază particularitățile acestor fenomene nedorite, dar inevitabile, pentru a obține date asupra structurii interne a globului. Deci, în afara efectului distructiv, cutremurele de pămînt constituie și surse de informații deosebit de utile procesului uman de cunoaștere.

Dr. ing. FLORIN RĂDULESCU

„Osana!" – „Răstigniți-l!"

Am pierdut sensul răbdării. Trăim într-o hipnoză continuă. În numele dreptății ni se face zilnic cîte o nedreptate. Vechii impilatori sînt impilatorii cei noi, care au știut să îndobitocească, care știu să învrăjbească, să insele, să nedreptățească. Mulți își „rentabilizează" vremea stăpînirii (cum și-au fructificat-o pe a dictaturii !) șantajînd, intimidînd sau trecînd direct la amenințare (supunere, corupție, slugărnicie, delațiune, ipocrizie...). Cu oricîtă domnitate și-ai purta cununa de spini (amestec de pericole și inechități sociale), golgota nu se ușurează, crucea devine de piatră, pătimirile se întețesc. Conflictele generează alte conflicte, agresivitatea actuală atinge paroxismul, cu atît mai mult cu cît stăpînirea simte terenul fugindu-i de sub picioare. Sînt condițiile care au scos vremurile din minți și pe oameni în stradă. În starea de crispare și de vendetă din ultimele luni trebuie văzut izvorul îndusmănirii cu care încă din decembrie „emanații" a pornit la drum. Prăpastia socială nu-i un produs oarecare al crizei de creștere, al „copilăriei" revoluției pe care fesenismul ar vrea s-o prelungească la infinit, ci programarea deliberată, la calculator, pas cu pas, a recuperării a tot ceea ce totalitarismul a pierdut, din neghiobie, într-un moment de neatenție, de descumpănă, de derută ! Doreau „urmașii" schimbarea la vîrf, dar fără alte schimbări ! Că doar nu pentru asta au așteptat cu limba scoasă zeci de ani ! Să așteptăm atîta timp ca să-i iei locul lui Ceaușescu și nimic mai mult este un sindrom demn de a fi trecut în Cartea Recordurilor (Guisness Book) ! Scindarea socială progresivă, divizarea populației în „patrioți și trădători", învrăjbirea pînă la „spargerea capetelor", toate sînt măsura (dozarea homeopatică) menită să ne vindece de Revoluție ! Ce a fost altceva Golgotha din Piața Universității decît contralovitura de vîrf ce a vrut să închidă definitiv capitolul asupra „așazisei insurecții populare", „așazisei rezistențe" a opoziției, închizîndu-i definitiv gura și trăgînd cortina ! Fixîndu-și pentru alte decenii de aici înainte, fără probleme, stăpînirea ! Ce alt sens are scoaterea pe bandă rulantă a detașamentelor tot mai nepregătite, dar cu atît mai îndîrjite de polițiști, jandarmi, pompieri, gărzi naționali (că de securiști, slavă Domnului, sînt la post, nu ducem lipsă !) ? Nu vedeți că mișcările extremiste sînt cu luni înainte prorocite, adversarul politic dinainte cunoscut ? Ce altceva urmărește fracționarea opoziției cu fel și fel de „aripi tinere", infiltrarea în sindicate de diversioniști, în uniunile studențești, în asociațiile de tip profesional-cultural ? Toate discursurile pentru străinătate au un singur scop, să adoarmă vigilența capitalelor lumii, să arunce praful democrației în ochi, că în țară știm noi ce-om face ! Picla deasă a minciunilor nu o vom lăsa pe nimeni să o străpunga ! Oameni formați în tiparele deceniilor, stalinist-ceaușiste nu cedează puterea, se cramponează de ea, se organizează într-o rezistență „eroică", pentru o misiune îndelungată...

Multitudinea opțiunilor nu trebuie să se organizeze într-o puternică opoziție și de aceea fracțiunile provenite prin spargere, trebuiesc aliniate, captate benevolentiae, sau dacă se opun... sfărîmate ! La noi în țară opoziție înseamnă „dusman" căruia i se cuvine bită, ciomag, topor, lanț, conductă... Criza morală e și mostenire, dar mai ales adaus al ultimelor luni de sărăcire și năpăstuire. Numai transformîndu-se vechile structuri poate sucomba colosul totalitarist bine întreținut vreme de 45 de ani !

Cel mai **contestat** președinte al Europei (și nu controversat !) rîde de noi și ne umilește în limbi străine, ține discursuri ipocrite pe care n-a avut curajul (și nici intenția !) de a le rosti mai întîi în țară ! Sîntem prea proști pentru un despot atît de „sofisticat". Un 22 decembrie moral se dovedește tot mai actual și de data aceasta ireversibil...

Pînă atunci multiplicarea pătimirilor noastre continuă ! După un scenariu vechi de mii de ani : agresori, victime și aplaudatorii de spectacole. Creștii sînt înlocuiți cu studenți, soldații cu mineri, iar gloata fanatizată cu turma arătătorilor cu degetul : „Osana !" la Intrarea în Ierusalim și „Răstignește-l !" la Judecată ! Teatru antic, ce mai... ? ! Nu văd deosebirea între Golgotha și Piața Universității, nu văd culpabilii de la Sălpinta și Bucium spălați de vinele culpabile. Proclamația de la Sălpinta este sidoma Proclamației de la Izlaz ! De aici va începe steaua căluzitoare a țărănimii române ! De aici, alături de Timișoara, București, Sibiu, Brașov etc. văd trezită conștiința istoriei de neam.

Să fim bine înțeleși : nimeni nu vrea răzbunări care să genereze alte și alte traume morale; toți vrem marea înțelegere, numai că aceasta nu se face fără dreptate în țară, fără pace și libertate, de facto, de jubire și nu numai în deșert trîmbițată ! Vrem reașezarea pe baze valorice a competențelor, a noilor structuri ce se înființează, a talentelor și disponibilităților care vin (nu numai care ne convin !), a valurilor de tineri ce bat la poarta consacrării (și nu numai la porțile Europei !). Dar, din păcate, conducerea țării în loc să liniștească spiritele, mai rău le agită (întărită), vîrînd mereu în ochi, aducînd în prim plan, aceleași steaguri zdrențuite cu aceiași vechi purtători !

PETRU JUCU

Note și comentarii

KITSCH-URI POSTREVOLUȚIONARE

Ne obișnuiserăm cu dughenele în peisajul localităților turistice, dughene în care se vindeau suveniruri „de artizanat" : ceramică fără nici un fel de valoare artistică, creioane de o jumătate de metru, brelocuri cu Stalone și Madone, statuete de gips în culori fîțîitoare, aplice, pahare și veioze din placaj pirogravat, papuci din trestie, cățuși și pulovere de lînă, mileuri de cîte etc. În ultimul timp numărul acestor „magazine" s-a mărit considerabil. Alături de gheretele cu kitschuri autohtone (pentru turiștii de peste hotare) au apărut și gheretele cu kitsch-uri occidentale (pentru „turiștii" noștri). Privatizarea satisface acum, dar la un nivel destul de scăzut, toate necesitățile și gusturile. La noile chioșcuri poți găsi, după poftă inimii, pieptene de plastic, sfeșnice truse de farduri ordinare, ochelari de plastic, tricouri, brichete, pixuri, cioraps, toate de cea mai jalnică dintre calitățile posibile (în locurile lor de origine), dar la mare, foarte mare și piperat preț pentru noi, cei care se pare că le apreciem precum băștinașii din Papua...

TRENUL — NEGRU NOAPTEA — NEAGRĂ

Becurile au dispărut cu desăvîrșire nu numai din comerțul de stat (fost socialist), ci și din localurile publice și chiar din trenuri. Dacă te aventurezi să călătorești noaptea cu trenul, fără să ai „în dotare" o lanternă, de pildă, ași cum are conductorul, riști nu numai să te împiedici, ci să rămîi și fără bagaje, căci, mai ales noaptea, fauna trenurilor este extrem de activă. Vagonul în care există chiar și un singur becuț, de 40 de wați, e la mare preț printre călătorii care se adună în jurul luminiței precum fluturii de noapte. Știm cu toții că am ieșit din „epoca lumină". Să fi intrat în „epoca întuneric" ?

SÎNTEM ÎNCĂ ÎN CAMPANIE ELECTORALĂ ?

Prahovenilor le place lucrul bine făcut, temeinic, așezat, durabil. De aceea, în campania electorală ei au fixat cu șuruburi pe zidul hotelului „Sinaia" din orașul cu același nume o placă metalică vopsită, firește, în albastru, pe care scrie cu litere albe : „Iubiți trandafirul și Frontul Salvării Naționale". Campania electorală, după știința noastră, s-a încheiat demult, dar plăcuța s-a integrat deja în peisajul orașului, astfel încît localnicii par a n-o mai observa. Doar turiștii o privesc mirați și nu neapărat plăcut impresionați. „Iubiți trandafirul și F.S.N." Dacă mai puteți, dragi sindicați, dacă mai puteți (Gilda Lazăr).

ANTICIPĂRI...

Privatizarea comerțului de stat : în ultimul timp a crescut prețul produselor la particulari cu aproximativ 15—20 lei. Motivul ? Statul încearcă să-și concureze astfel un pachet de țigări la negru costă între 80—100 lei. Statul asigură piața cu țigări la 101 lei pachetul. Săpunul FA costă 80 lei la particulari, iar la stat — 70 lei. În majoritatea cazurilor prețurile cu 15 lei. Însă în rîndul particularii au ridicat curînd particularii vor ajunge să scadă prețurile (vezi abundența mărfii), iar statul, menținîndu-le pe ale lui, va reuși astfel ca pentru prima dată după nu știu cîți ani încoace, să aibă rafturile pline. Și magazinele fără clienți. O bundătare pe deplin originală !

Paradoxele iubirii sau despre revoluția română (II)

Se pare că firea noastră naivă, vestită pentru toleranța și suferit în cei patruzeci și ani de dictatură, consumă, dacă nu o mutație, în orice caz o contorsionare dureroasă de vreme ce scenariile și ale dezbinării și-au găsit atît de ușor teren de acțiune printre noi.

Și totuși, în anumite perimetre, mai ales în acelea „libere de neocomunism", virtuțile pentre tradiționale au căpătat o strălucire nouă. Fenomenul „Universității, atîta vreme de al discordiei" între români, continuă să suscite cele mai diferite puncte de vedere, numai din pricina tentativei lui periodice de reiterare, mai ales, din cauza faptului a constituit o adevărată probă de foc pentru mai toate forțele implicate în edificarea atît de idealului nostre democratii.

Și, pentru că am urmărit cu atîta interes acest fenomen, dînd și fi reușit pînă în prezent să-mi fructific observațiile și motivele ar putea constitui obiectul unui alt articol — nu mai tentației de a mă referi la semnificațiile lui. Firește, din opticii mele, considerînd că nu este tîrziu întrucît „Universității ar trebui să mai dureze încă multă vreme unul din leitmotivele necesare ale existenței noastre — mai înainte compatrioți care afirmă nu au înțeles nimic din ceea ce s-a petrecut acolo — și în acest leitmotiv îmi hrănesc paradoxul de care am decis să mă ocup : o manifestare a iubirii, generînd, în mod atîta ură.

Mulțimea care a aderat la mitingul de la Universitate, din start, după cum se știe, zi de zi, în perioada 22 aprilie — 13 iunie, a fost alcătuită, în mod nedisputat și fundamental, din oameni nedispuși să mai accepte ideea ca ei se desfășoare peste capetele lor, dictată din cine și de cabinete din țară sau de peste hotare. Ei nu cereau adevărul, dar tot adevărul, iar evenimentele din decembrie și erau gata să și moară și se pună la temelia unui nou, din care minciuna să fie în sfîrșit, abolită. Asadar, un tragic, al aspirației spre o cază eminesciană, atît de sfîșietă de spațiul caragialesc din jur, comic prin tentativele autorilor compromisurilor. Nu în nonsens să se consideri și această manifestație, ca o asemănare din alte orașe ar fi continut germenii „contrarevoluției", de care ele au militat tocmai în respectarea idealurilor populare din decembrie, de confiscării sau deturnarea acestora. Mulțimea de la Universitate a format, prin ceea ce a avut mai bun în ea, o familie spirituală, unită prin inteligență, cu toate derivatele acesteia : ironie, umor, percutanță, spontaneitate. A existat, într-adevăr, ca fenomen secundar, și un aspect „cenaclier". Uitînd de primejdiile din jur, oamenii au scandat, au desenat, și-au recitat poezii, au compus cîteva imnuri ale libertății, au dansat, prinzîndu-se în marea horă a golanilor, „horă de îngeri", cum remarca cineva. Dar, mai presus de toate acestea, întrunirea de la Universitate a permis diferitelor categorii sociale prezente aici să constate că, atîta timp cît există bună credință și putință de pricepere, nici o barieră nu mai stă în calea înțelegerii dintre ele. De la balconul-tribună au luat cuvîntul intelectuali, muncitori, țărani — printre care vestitul astăzi Toader Șteica — unii foarte cunoscuți, alții neștiuți, dar deveniți, prin sagacitatea radiografierii sociale, adevărate revelații. Nimeni din această colectivitate nu s-a gîndit vreun moment să opună munca inteligenței și toți au înțeles că intelectualitatea nu ține atît de profesie, cît de structura interioară.

Erau acești oameni blînzi, care își veștejeau adversarii prin aplauze și răspundeau agresorilor prin rugăciuni sau cîntînd „Hristos a înviat din morți", atît de periculoși încît a trebuit să fie „șterși" ca de „un buldozer", cum îi s-a promis încă din primele zile ale ființării „zonei libere" ? Da, firește că erau. Căci ce poate fi mai periculos decît adevărul întreg pentru o putere care-și face din secretomanie un scut ? Ce poate fi mai jignitor pentru un om impulsiv decît grația cu care celălalt transformă injuria în blazon de noblețe ? „Violența naște violență ?" Posibil, dar numai în cazul unor parteneri la fel de rudimentari. Cei cu adevărat superior găsesc alte forme de exteriorizare. Chiar dacă am admite că nu au dreptate cei ce susțin că violențele din după amiaza zilei de 13 iunie au fost regizate ca un pretext pentru ulterioara pedepsire cu forța fizică a celor care repurtaseră deja victoria morală, chiar dacă am admite deci că Piața a sfîrșit prin a fi violentă și că este responsabilă de toate cîte i se pun în circă și încă nu ne-ar rămîne decît să deplîngem marea șansă pe care a ratat-o puterea de a răspunde la violență prin nonviolență, oferindu-ne o lecție de superioritate morală și convingîndu-ne de buna credință a apelurilor sale la reconciliere și consens. După ororile din 14—15 iunie, cum ne mai răsună în urechi aceste apeluri altfel decît ca un ultimatum la supunere și tăcere — doar am votat pentru liniște, nu-i așa ? — toate trei într-un contrast atît de ironic cu noul nostru imn național, menit, se pare, și el, să ne readoarmă, după ce ne trezise pentru o clipă în decembrie ?

Și totuși, iertarea a venit, a venit tot din partea celor hăituiți, schingiuiți, batjocoriți în acele zile și în detenția din lunile ce au urmat. Marșurile florilor și ale cămășilor albe din 13 și 22 iulie au fost adevărate pansamente pe rănile mult sfîrtecatului București, iar Marian Munteanu, în urma pătimirilor ce i-au fost hărăzite, a ajuns la profunzimi de gînd și de simțire :

„Principiul nonviolenței izvorăște din însăși ideea creștină, deci nu are limite. Nu știu pînă unde aș putea eu să merg, pînă unde pot merge ceilalți, dar fiecare dintre cei care au acceptat în conduita lor acest principiu ar trebui să încerce să împingă cît mai departe limitele nonviolenței".

Marian are dreptate să considere de neatins modelul suprem, Iisus Hristos, dar fiind vorba de un model nu numai divin, ci „totodată uman" trebuie binecuvîntați oamenii care își descoperă vocația de a tinde spre acest ideal, mai ales că „interferența între politic și religios", chiar dacă pînă acum „aparent paradoxală", este la noi „mai mult decît necesară, vitală".

Și încă un raport fundamental evidențiat de M.M. în același interviu (Expres, nr. 30), cel între iertarea creștină și justiție : „Ca om, eu îert în măsura în care sînt în stare s-o fac. Societatea, ca să poată exista... este forțată să-și ia anumite măsuri de apărare, de siguranță". „Însăși ideea de justiție presupune" un anume „caracter represiv", dar „într-un stat de drept" „pot fi atenuate" multe „asperități", cu condiția „să fie prezentă ideea creștină", care, pe măsură ce „fertilizează" societatea, întărește „în actul justițiar" „aspectul modelator". „pe de o parte sînt îndreptați cei care au greșit, iar pe de altă parte se preîntîmpină eventuale alte greșeli."

Iată cum urcă, din adîncurile suferinței și ale altor experiențe fundamentale, conținutul moral de care au atîta nevoie formele cam găunoase ale puterii oficiale, atît politice, cît și bisericești.

IOANA LIPOVANU

Ce ne lipsește?

Nu îmi propun să inventariez în mod exhaustiv lipsurile și necazurile acestor nouă luni de guvernare fesenistă. Ar fi și imposibil. Dar trebuie spus că situația generală a țării este deosebit de gravă și că ea a fost generată nu de opoziție sau de presa occidentală, ci de ei-nși greșelile actualei puteri. La rîndul lor, aceste greșeli sînt rezultatul incapacității regimului Iliescu de a dori și produce schimbări. Reale schimbări.

Criza societății românești post-ceausiste este în primul rînd una de natură morală. Puterea decembristă a călcat pe cadavrele eroilor noștri, pentru a triumfa în chip stalinist. Un triumf nedorit al minciunii și pauperizării. Acestea au devenit axiomele neocomuniștilor cocoțați cu nebănuită agilitate în fotoliile capitonate ale puterii. Printr-o pervertire barbară, culpa morală s-a transformat în virtute, iar aceasta în apanajul potentaților momentului.

Fiecare zi adîncește decalajul dintre declarații și realitate, dintre proiect și realizare. Optimismul fesenist este tot mai anemic, iar contradicțiile par insolubile. Valul de greve constituie o imagine clară a neîncrederii tot mai profunde pe care măștile o nutresc față de capacitatea acestui regim de a redresa situația catastrofală a țării.

Pentru a reveni la întrebarea deloc retorică cuprinsă în titlul acestui articol, vom spune că în primul rînd ne lipsește încrederea în ziua de mîine și (mai grav) în semenii noștri. De aici intoleranța, renașterea lichelismului, șovinismul, delațiunea, violența.

În spațiul vieții noastre cotidiene numai Dumnezeu știe cîte ne lipsesc : carnea, mezelurile, pîinea, laptele, băuturile de orice fel, țigările, cărțile, sfînta hîrtie, îmbrăcămintea, încălțările, cosmeticele, paharele, chibriturile, medicamentele, becurile, televizoarele, automobilele etc.

Inevitabil, ne îndreptăm spre o democrație raționalizată, adică a rațiilor științific stabilite. Vom minca rațional, vom bea rațional, vom scrie și citi rațional.

În fața acestor lipsuri și a haosului din țară, orice președinte și orice prim-ministru dintr-o societate real democratică și-ar fi prezentat demisia. Pentru că o guvernare care nu poate asigura existența de zi cu zi a unui popor trebuie schimbată. Chiar cu de la sine inițiativă...

La noi, dimpotrivă, se speră ateist la iertarea sau uitarea păcatelor.

LUCIAN TUDORANCEA

COMUNICAT

A II-a Conferință extraordinară a Confederației Naționale a Sindicatelor „Hercules" a hotărît primirea în rîndurile sale și a asociațiilor profesionale, a sindicatelor studențești, a tuturor pensionarilor (C.F.R. și din toate ramurile de activitate) inclusiv a sindicatelor șomerilor și micilor particulari/meseriași etc.

Relații se pot obține la telefon 17 18 80/35 93—42 83 și direct la sediul din Calea Griviței nr. 353 sect. 1.

COMUNICAT

Consiliul General al Confederației Naționale a Sindicatelor din Transporturi „HERCULES" face cunoscută organizarea primului său Congres în a III-a decadă a lunii noiembrie 1990.

Aspectele organizatorice legate de acest important eveniment se vor stabili de către a III-a Conferință extraordinară.

ANUNȚ

ORGANIZAȚIA MICILOR PROPRIETARI INVITĂ PE CEI INTERESAȚI ÎN PRIVATIZARE SĂ SE PREZINTE PENTRU ÎNSCRIERE ȘI ORGANIZARE ÎNTR-UN ORGANISM POLITIC ÎN BUCUREȘTI — SECTORUL 3 — Intr. CARAGIALE nr. 1
RELAȚII 15.30.91., ORELE 13 — 18.

De dragul exactității

Primim din partea prim-vicepreședintelui Partidului Democrat Agrar, dl. Dumitru Teaci, spre publicare următoarele:

„Protestez împotriva prezentării eronate și tendențioase în ziarul dv. „Dreptatea" a discursului subsemnatului la ședința din 27 septembrie 1990 a Adunării parlamentare a Conferinței pentru Securitate și Cooperare Europeană.

Pentru a elimina orice dubii asupra conținutului acestei cuvîntări, vă rog să o publicați în întregime, așa cum a fost ea prezentată.

Asupra aprecierii că reprezentanții altor țări s-ar „fi amuzat" asupra conținutului cuvîntării mele, aceasta este tendențioasă și răutăcioasă. În stenograma publicată în limba în care discursul a fost pronunțat se menționează la sfîrșit „aplauze", iar pe parcursul rostirii discursului nimeni nu s-a amuzat, ci dimpotrivă acesta a fost ascultat cu interes.

Nu înțeleg de ce ziarul dv., pentru a doua oară, încearcă, în ce mă privește, atacul la persoană, în loc să dezbată deschis problemele reale ale reglementării problemei proprietății în agricultură, așa cum am făcut-o personal pe data de 23 septembrie cu un larg colectiv al specialiștilor din sinul P.N.T.-c.d. și putem continua. Nimeni din cei cu care am discutat nu poate afirma că subsemnatul aș fi împotriva privatizării în agricultură.

DUMITRU TEACI"

NOTĂ : În darea noastră de seamă asupra dezbaterilor de la Strasbourg s-a afirmat că reprezentanții altor țări „păreau mai curînd amuzați" de punctul de vedere al domnului profesor Dumitru Teaci. I-am văzut zîmbind pe unii ascultători la pasajul în care agrarianul român susținea că improprietărirea țăranilor „reprezintă un proces mult mai profund și dificil decît privatizarea uzinelor, căci aceștia rămîn unitare, în timp ce transformarea profundă a agriculturii nu este numai de ordin economic. Ea determină, de asemenea, o transformare psihologică a oamenilor..." etc. Cititorul va recunoaște impreciziunea formulării de mai sus. Regretăm că spațiul nu ne permite publicarea întregii intervenții a domnului Dumitru Teaci, care de altfel a apărut în Raportul delegației parlamentare și va fi publicat în Monitorul Oficial.

I.P.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

Raportul guvernului

În ședința comună a celor două Camere, miercuri 10 oct., dl. ministru Anton Vătășescu a prezentat o amplă informare, cu privire la stadiul actual al bunurilor materiale pentru populație și măsurile ce se impun în continuare. Completînd, primul ministru Petre Roman a relevat diferite aspecte. Astfel, în agricultură au fost înregistrate efecte pozitive, dar procesul care să favorizeze proprietatea și asocierea liberă a agricultorilor este în curs și trebuie dezvoltat. Asupra acestei necesități, P.N.Ț.-c.d. a atras atenția încă înainte de alegerile de la 20 mai. Acum, Guvernul a ajuns și el la aceeași concluzie. Mai bine mai tîrziu...

În industrie s-a constatat o importantă diminuare a intensității muncii, prin reducerea normelor și a timpului de lucru, căzîndu-se „în cealaltă extremă". Pentru definitivarea stabilității, siguranței, garanției investițiilor și a parteneratului străin în România, Guvernul va insista Parlamentului foarte curînd legislația corespunzătoare, spre dezbatere și aprobare.

Dl. Petre Roman a amintit că îmbunătățirea condițiilor celor care muncesc în sectoare grele: mineritul, sonde, energie electrică — a fost o dovadă normală de înțelegere, dar că ea nu a fost din păcate însoțită de efortul necesar menținerii unor nivele de producție rezonabile. Mai trebuiau amintite aceste fapte ?!...

În final, primul ministru a anunțat noi majorări de prețuri: „Reașezarea valorii economice a produselor la locul lor prin prețuri este inevitabilă".

Asupra situației economiei, precum și a dezbaterilor parlamentare ce s-au desfășurat joi, 11 oct. vom reveni pe larg în ziarul nostru de mîine.

VICTOR DANC

Să privim lucrurile așa cum sînt

Partea a doua a ședinței parlamentare de miercuri, 10 octombrie, s-a ocupat de rezultatele (nejobîndite de delegația Parlamentului României la dezbaterea consacrată „Dimensiunii parlamentare a C.S.C.E." de la Strasbourg.

Trebuie lămurit încă de la început că nimeni, indiferent ce partid reprezintă, — și cu atît mai mult partidul nostru — nu se bucură de acest rezultat (căci acest lucru ar însemna să nu ne dăm seama în ce dezastru economic, social, politic și cultural ne aflăm) fapt relevat și de domnul Ion Diaconescu: „Realizarea României moderne — acest miracol al secolului trecut — a fost posibilă prin pătrunderea poporului român în conștiința Europei. Deci necesitatea de a face parte din Europa ne este scumpă tuturor, înțelegem avantajele ei și nimeni nu gîndește altfel. Nimeni care are cunoștințe despre mersul evenimentelor politice". Tot domnia sa a amintit că obstacolele care au stat în calea obținerii prezenței în Consiliul european au fost unele din problemele cele mai acute ale noastre, care nici pînă azi nu au fost rezolvate: evenimentele de la Tîrgu Mureș, evenimentele din iunie, problema minorităților, menținerea în mare măsură a vechilor structuri comuniste — în special a securității — cît și gradul nesatisfăcător privind mijloacele de informare în masă.

Deși toți parlamentarii noștri cunoșteau aceste obiecții ale C.S.C.E.-ului totuși ei au fost profund nedumeriți și șocați de acest rezultat. Astfel domnul deputat F.S.N., Liviu Mureșan a acuzat că C.S.C.E.-ul a folosit alte unități de măsură pentru cîntărirea democrației la noi față de celelalte țări est-europene. Însă înainte de a acuza ar trebui să înțelegem de ce Occidentul este atît de suspicios în privința noastră: în România, timp de 45 de ani n-a existat vreo mișcare masivă declanșată împotriva comunismului. Atîta timp cît este liniște înseamnă că lumea este mulțumită, ea are ceea ce-și dorește. În România nu a existat o revoluție ca în Ungaria anilor 1956 sau o Primăvară de la Praga (1968) și nici măcar n-am avut o rezistență ca în Polonia (grupată în jurul Solidarității). Astfel, occidentalilor le este greu să creadă că un popor care a stat cu capul plecat sub comuniști 45 de ani, acum, dintr-o dată, refuză ceea ce au adăugat jumătate de secol: comunismul. De altfel, chiar și evenimentele care au urmat în acest an nu au făcut decît să întărească părerea unora că e greu totuși, să te rupi așa brusc de trecut.

Dar parlamentarii noștri au avut — în ședința de ieri — o atitudine hai să-i spunem puțin neobișnuită: au căzut brusc în cealaltă extremă, a patriotismului exagerat, puțin desuet și exaltat, ceea ce nu concordă deloc cu vîrsta apreciabilă a domnilor lor. Astfel s-a făcut un scurt istoric al patriei noastre, a vitejiei dacilor, a curajului românilor, nație ce a devenit simbol de stăvilire a invaziei otomane și, bineînțeles, factorul care a dus la dezvoltarea și civilizarea Europei, a acelei Europe nerecunoscătoare ce astăzi ne renegă.

Rezultatul acestei supărări generale și a orgoliului rănit a fost relevat de intervenția domnului deputat Gheorghe Zaharia care a propus ca doamna Doina Cornea, domnii Gabriel Liiceanu, Petre Mihai Băcanu, Dumitru Mazilu („care ar putea să ne informeze mai mult despre securitate") să fie chemați în Parlament și să dea socoteală despre afirmațiile pe care le-au făcut prin Occident la adresa României. Apreciem luarea de poziție (în finalul ședinței) a domnului Dan Martian care a afirmat: „să nu se facă gesturi sentimentale (cum frumos le-a numit domnia sa) și pripite, ca să nu fim arătați cu degetul că ne instituim, într-un tribunal". Oricum domnul academician Alexandru Birlădeanu a menționat încă de la începutul discuției că aceia care au făcut afirmații răuvoitoare la adresa României vor da socoteală în fața istoriei. Să sperăm că istoria va fi mai imparțială decît parlamentarii noștri.

LAURA ALEXA IOAN

Ce mai face, ce mai spune PLANETA

Presa cehoslovacă despre situația refugiaților români

Începînd din 19 august, fosta școală a Ministerului de Interne din localitatea Zastavka de lîngă Brno — în prezent institut de educație și învățămînt — a devenit un cămin provizoriu pentru emigranții români, relatează ziarul „Svobodne Slovo", în numărul său din 9 octombrie.

Unii dintre aceștia au dispărut deja încercînd, pe propria teamă și pe propriul risc, să treacă frontiera în Germania sau Austria. Unui număr de 13 refugiați, care au încercat de mai multe ori să treacă frontiera și au fost întorși în Cehoslovacia, li s-au cumpărat bilete pentru întoarcerea în România, probabil ca un avertisment pentru ceilalți. Și totuși, mulți refugiați români așteaptă cu răbdare, aici, să li se hotărască soarta. Vor ajunge oare în S.U.A., Canada, Germania ori Elveția, sau vor putea rămîne în Cehoslovacia? Un mare ajutor îl acordă refugiaților români cadrele medicale din localitatea Zastavka, locuitorii, precum și lucrătorii din institutul de educație și învățămînt. Refugiaților li se dă de trei ori pe zi o masă caldă de foarte bună calitate, localnicii le dau îmbrăcămintea necesară, fiecărui refugiat i se dau 8 coroane pe zi pentru țigări.

În fosta garnizoană a trupelor sovietice din Jablonecek (Cehia de nord), în locuințele ofițerilor, transformate în cămin, se află un alt lagăr improvizat pentru refugiați români, în care locuiesc 231 persoane, între care 46 copii.

După cum relatează ziarul „Lidova Demokracie", tuturor acestora li s-a prelungit viza de turist pe termenul maxim — 90 zile. De aceea — avînd calitatea de turiști —, ei nu pot fi primiți la nici o muncă, nu pot cîștiga nici măcar o sumă mică de bani, ceea ce face ca situația lor în lagăr să fie deosebit de grea. Majoritatea românilor nu intenționează să rămînă în Cehoslovacia, ci doresc să plece mai departe, în alte țări, dar deocamdată, nu au vize. Toți se plîng de faptul că nici unul dintre cetățenii cehi din jurul lor nu le acordă vreo atenție, că trebuie să suporte multe înșelăciuni. De exemplu, în lagăr pîinea s-a vîndut cu 10 coroane, zece ouă — cu 20 coroane, o sticlă de limonadă cu 18 coroane. Aceste prețuri sînt cu mult mai mari decît prețurile oficiale în Cehoslovacia. Refugiații români de aici suferă din cauza lipsei de hrană, mulți dintre copii sînt atît de slabi, încît nu o dată și-au pierdut cunoștința, la școală. Într-o convorbire cu corespondenții ziarului, refugiații români, relatînd despre aceste fapte, și-au exprimat nedumerirea față de asemenea „ospitalitate" din partea unor oameni „cultivați". Situația din Cehoslovacia este cu mult mai bună decît cea de la noi, a spus unul dintre refugiații români. Modul de viață este mai liber, există o mai mare libertate a cuvîntului, garanții economice mari, politica externă a guvernului dumneavoastră trezește o mare încredere. Și totuși, aș dori să primesc viză pentru Occident, fie și numai datorită faptului că aici nimeni nu se bucură că ne vede. (C.T.K.)

CONGRESUL LABURIȘTILOR BRITANICI MARCHEAZĂ RUPTURA DEFINITIVĂ CU DOGMELE STÎNGII TRADIȚIONALE

Congresul Partidului Laburist, ale cărui lucrări s-au încheiat la 5 octombrie la Blackpool, a confirmat victoria liderului său, Neil Kinnock, asupra unui aspect esențial: noua imagine a partidului. Un partid moderat, cumpătat în promisiuni, care a rupt definitiv cu dogmele stîngii tradiționale care îl caracterizau încă acum trei ani. Dezarmarea nucleară unilaterală, naționalizările și programul economic radical au fost respinse fără drept de apel de o majoritate netă a delegaților.

Eficacitatea și realismul au fost cuvintele de ordine pe parcursul celor șase zile ale forumului destinat în mod clar alegătorilor, prin intermediul televiziunii. În discursul său din 2 octombrie, Kinnock s-a prezentat ca un viitor prim-ministru, înlocuind verva militantă cu seriozitatea și moderația.

Cîteva intervenții contradictorii în unele puncte precise i-au reamintit că unitatea nu este perfectă. Ele vor oferi conservatorilor, care se vor reuni în această săptămînă, subiectul de a evidenția din nou scizsiunea dintre „capul și inima laburiștilor". Congresul a adoptat cu o majoritate netă o moțiune în favoarea unor reduceri masive în bugetul apărării. Kinnock a suferit, de asemenea, înfrîngeri în ceea ce privește pensiile — congresmenii au votat o creștere dublă față de cea propusă de conducere —, cît și în ceea ce privește scrutinul după principiul reprezentării proporționale, pe care Partidul laburist s-a angajat, contrar conducerii sale, „să-l ... ze ca posibilitate" pentru viitoarele alegeri.

Oricum, Kinnock și partida. În aspectele ... el a demonstrat că partidul ... riștilor din anii '80 ... zată prin disensiuni ... gram coerent, angajat ... responsabil pronunțat ... bil de realizat fără ... sive ale impozitelor ... finitiv încheiată. Congresul ... la Blackpool a adoptat ... protest punctele importante ... programului laburist ... rea alegerilor. În vederea ... mismului într-o poziție ... rie — partidul se ... fruntea tuturor sondajelor ... ultimele 18 luni — ... acceptat, așa cum ... conducerea lor, să se ... dători.

„Nici nu se poate ... totul în doi ani", ... repetate rînduri de la ... Trebuie să se dea ... investițiilor, reconstruirea ... economii solide, a unui ... inconjurător care ... Marii Britanii să facă ... curenței partenerilor ... peni".

Față de „extrasonicul" ... al conservatorilor, laburiștii ... vor un partid care ... strui economia și ... reduce inflația, va ... tru prosperitate".

Plecările din țară

În numărul din 8 septembrie 1990, ziarul românesc din S.U.A. „Lumea Liberă" publică cifra de 800 000 ca fiind numărul total al celor care au părăsit România de la începutul anului 1990. Cifra este enormă, poate inexactă, dar în orice caz tristă.

Tristă nu pentru că exprimă un nivel de teroare inimaginabil în România, ci tristă pentru că ne arată cît de mare este procentul de oameni terorizați în țara noastră.

Marea majoritate a românilor exilați sînt refugiați „economici". Ei pleacă pentru că nu sînt de acord cu zicala veche românească „fie pîinea cît de rea, tot mai bine în țara mea". Între acești oameni mulți sînt intelectuali sau oameni inteligenți.

Mai apoi este o categorie de „refugiați politici". Ei prezintă la serviciile de imigrare dovezi că sînt „în real pericol" în România. Unii sînt membri ai unor partide de opoziție și arată carnetul de partid pe care-l consideră ca pe un mandat de arestare pe numele lor, alții sînt studenți și bineînțeles, toată lumea știe că studenții sînt arestați pe capete și duși în Bărăgan, alții dovedesc că au fost la manifestațiile anti-Front (mai ales la cea din Piața Universității) și este clar că au dosar la Securitate și că urmează să dispară de acasă sau să fie loviți de o mașină, dacă nu pleacă din țară. Această categorie se aseamănă în general cu prima. Printre ei sînt oameni cinstiți, slabi de înger sau speriați (în general gocați de „minerjada").

A treia, și cea mai mică și cea mai greu de determinat este cea a celor care s-au refugiat după ce au fost bătuți și arestați sau amenințați. Securitatea a regăsit vechea armă: FRICA și a combinat-o cu EXILAREA.

Congresmanul Frank Wolf, binecunoscut pentru preocuparea lui pentru țara noastră după ce a vizitat România a constatat: „Nu știu nici un român din S.U.A. care să vrea să se întoarcă să facă ceva pentru viitorul țării lui. Știu numai români ce vin să mă roage să-i ajut să rămînă. Cine va rămîne în țară, dacă toți cei care vor să schimbe lucrurile, pleacă? Guvernul român asta și urmărește: să rămînă în țară doar cei care îl sprijină. Dacă cei din opoziție rămîn, vor reuși la viitoarele alegeri sau poate mai repede să-și atingă obiectivul. Dacă pleacă, chiar dacă guvernul va cădea, nu va fi nimeni care să preia puterea, iar cei din străinătate vor regreta momentul în care au plecat".

Mai avem încă mult pînă să-i ajungem din urmă chiar și pe frații de suferință din Est. În plină prigoană a „Solidarității", Lech Walesa a refuzat să plece din Polonia pentru a-și ridica Premiul Nobel pentru pace, pentru că-i era frică că i-se va interzice reîntoarcerea în țară. În acei ani, femeile cu copii în brațe și bătrîni deschideau coloanele de demonstranți ale Solidarității. România nu a avut din păcate un Walesa. Românii nu au făcut o revoluție ca cea din 1956 a ungurilor, nici una ca cea din 1968 a cehilor... Românii s-au ridicat abia în 21 decembrie 1989 împotriva tiranilor. În momentul de față s-a produs o schimbare. S-a făcut un pas decisiv. Poporul însă trebuie să rămînă constant. Dacă FRICA va pătrunde iar în sufletele oamenilor și generația tînără va alege calea exilului, va fi o tragedie. Mulți pleacă pentru că sînt scîrbiți și cred că România nu va fi niciodată ceea ce se așteaptă să fie. Dar viitorul depinde de toți românii. Toți trebuie să lupte pentru ca țara să se elibereze de comunism, să prospere și să renască.

CHESARU RADU-MIHAI

CONGRESUL ASOCIAȚIEI FOȘTILOR DEȚINUȚI POLITICI

„Cine nu-și cunoaște trecutul este condamnat să-l repete"

În sala neîncăpătoare de la Palatul Poștelor, în prezența delegaților filialelor județene și a filialei municipiului București a Asociației foștilor deținuți politici au început miercuri, 10 octombrie, lucrările primului Congres al Asociației. Am asistat la momente emoționante, la întîlniri peste timp între oameni care s-au văzut ultima oară cu ani în urmă într-o celulă de la Aiud sau de la Ghercla. Cu toții erau însă însuflețiți de aceleași sentimente frățești, pe care numai suferința comună pusă în slujba unei idei, o poate naște.

Domnul Constantin Letea, președintele provizoriu, a deschis adunarea precizînd obiectivele obiective ce stau în fața Asociației: lupta împotriva oricăror forme de comunism și, renunțînd la veleitarisme, datoria de a ajuta tineretul să-și făurească, pentru el și pentru țară, viitorul. Domnul Letea a precizat că, în condițiile în care societatea românească actuală este atomizată în interior, emigrația este infiltrată de securiști, iar actuala conducere a țării săvîrșește greșeli grave, situația României este similară celei de după 23 august 1944.

Deși abandonați și marginalizați, neajutați în nici un fel de către guvernul actual, membrii AFDP au ținut să-și manifeste cu fermitate poziția în problemele fundamentale ale țării, militînd pentru punctul 8 al „Proclamației de la Timișoara", pentru unirea opoziției în condițiile ascensiunii neocomunismului, participînd la Fundația Margareta a României.

AFDP a stabilit pînă în prezent relații cu Asociația foștilor deținuți politici din Germania, Uniunea cehilor din Germania, Asociația victimelor staliniste din Chișinău, precum și cu formațiunile similare din Ungaria și Polonia în vederea creării Uniunii asociațiilor foștilor deținuți politici din blocul central și de răsărit al Europei.

La Congres au luat cuvîntul, ca invitați, doi reprezentanți ai AFDP din Ungaria, transmițînd un mesaj emoționant pe care ar fi fost de dorit ca Televiziunea Română (sosită ca de obicei cu întîrziere) să-l poată difuza în întregime, pentru că el demonstrează fără putință de tăgadă că „viața are același preț în orice țară" și că durerea comună creează legături indestructibile. „Cînd popoarele mici sînt puse să se certe, cele mari trag întotdeauna folose, iar granițele și frictiunile nu sînt decît rezultate ale lipsei deplinei libertăți", a subliniat vorbitorul. „45 de ani socialismul a fost construit din cadavre. Dar el nu poate dura deoarece carnea putrezește iar oasele se transformă în tărîmă". Delegații maghiari, sosiți cu teamă la București după cele văzute la televizor, au reușit să găsească un limbaj prin care gîndurile adevărate să poată fi exprimate.

Lucrările au continuat cu raportul comisiei de cenzori, în care s-a arătat printre altele că, în urma vizitei minerilor, Asociația a suferit mari pagube materiale. După pauză s-au desfășurat alegerile în mod secret, democratic. Vom reveni cu amănunte.

GILDA LAZĂR

PCUS examinează trecerea la economia de piață

Comitetul Central al P.C.U.S. s-a reunit luni, 8 octombrie, în plen, pentru a se pronunța asupra modalităților de trecere a Uniunii Sovietice la economia de piață, modalități care au fost dezbătute fără nici un rezultat, de mai mult de trei luni de către organele sovietice conducătoare.

„Parlamentul P.C.U.S.", care s-a reunit pentru prima dată de la încheierea lucrărilor celui de-al 28-lea Congres din luna iulie, urmează astfel să-i dea garanții lui Mihail Gorbaciov, cu o săptămînă înainte ca el să aducă la cunoștința Sovietului Supreme, pe data de 15 octombrie, principalele măsuri pe care se gîndește să le adopte. Gorbaciov a obținut, la sfîrșitul lui septembrie, din partea Parlamentului sovietic puteri întinse pe timpul a 18 luni, pentru a face în așa fel încît țara să treacă la economia de piață, în timp ce Uniunea Sovietică se pregătește să înfrunte o iarnă deosebit de dificilă din cauza unor lipsuri cu mult mai mari decît în anii trecuți.

Atunci deputații i-au acordat lui Mihail Gorbaciov două săptămîni pentru a elabora un program economic „de sinteză" plecînd de la planul „500 de zile" al lui Ladislav Șatalin și al guvernului lui Nikolai Rijkov. Președintele Uniunii Sovietice a anunțat cu această ocazie intenția de a cere părerea conducătorilor celor cincisprezece republici, al căror sprijin îi este indispensabil pentru ca deciziile luate de el să poată fi aplicate.

Consultîndu-se, pe de o parte, cu conducerile alese ale republicilor, și pe de altă parte cu responsabilii comuniști, Gorbaciov a căutat să obțină un consens larg în sprijinul măsurilor pe care speră să le ia prin decretele din lunile viitoare, în timp ce presa sovietică publică zilnic statistici catastrofale asupra stadiului în care avansează recoltele.

Ploile abundente din luna septembrie și lipsa de „voluntari" au dus la întîrzierea recoltarilor, și numai 61 la sută din totalul producției de cartofi și 60 la sută din producția totală de legume se recoltaseră pînă la data de 1 octombrie, a informat ziarul „Pravda".

Situația este dificilă în special la Moscova, capitala sovietică primind pînă la sfîrșitul lunii septembrie numai 95 000 de tone de cartofi, în loc de 659 000 de tone cît se așteaptă să fie livrate, a precizat organul de presă al P.C.U.S.

Pregătirea unui nou Tratat al Uniunii Sovietice, care trebuie să modifice raporturile dintre centru și cele 15 republici, se află, de asemenea, pe ordinea de zi a lucrărilor în plen ale acestei reuniuni, a cărei durată nu a fost precizată. Pregătirea programului economic din cursul acestei veri a demonstrat că planul de trecere la economia de piață nu poate să fie despărțit de semnarea acestui Tratat al Uniunii, prevăzută pentru sfîrșitul anului, deoarece republicile își afirmă din ce în ce mai mult suveranitatea, în special în domeniul economic.

Pentru a reaminti aceste probleme, componența plenului a fost în mod considerabil lărgită: în afara celor 412 membri cu puteri depline ai noului Comitet Central format la încheierea lucrărilor celui de-al 28-lea Congres, el mai cuprinde și membrii Comisiei Centrale de Control a P.C.U.S., cît și pe primii secretari de regiune și de districte, secretarii doi ai Comitetelor Centrale ale republicilor, oameni de știință, cît și deputați cu statut de invitat.

Dar partidul este slăbit și a pierdut din influență. În cursul

Europa răsăriteană confruntată cu o gravă penurie de energie

Penuria de energie s-a agravat în mod dramatic în Europa răsăriteană, ca urmare a incapacității crescinde a Uniunii Sovietice de a livra petrol foștilor ei sateliți și a respectării de către aceste țări a embargoului petrolier împotriva Irakului, constată experții est-europeni la Viena.

Cehoslovacia și Bulgaria, care depind în exclusivitate de țițeiul sovietic, au fost nevoite să raționalizeze benzina și produsele petroliere rafinate atît pentru particulari, cît și pentru întreprinderi, ceea ce va determina o scădere considerabilă a producției industriale în aceste două țări.

Polonia și Ungaria, sînt, de asemenea, afectate de scăderea cu 30 la sută a livrărilor de petrol brut sovietic și trebuie să se aprovizioneze de pe piața mondială, ceea ce le va greva slabele rezerve în devize.

În sfîrșit, **România**, care nu importă din Uniunea Sovietică decît 20 la sută din petrolul ce-i este necesar, a făcut deja cunoscut că reduceri drastice ale consumului le energie trebuie avute în vedere în această iarnă.

În scopul reducerii consumului de benzină, Cehoslovacia și Polonia au hotărît, de asemenea, o creștere draconică a prețurilor, de 33, și, respectiv, 15 la sută.

Cehoslovacia, care importă din Uniunea Sovietică 97 la sută din necesarul său de petrol, se află în momentul de față în imposibilitatea de a-și acoperi în totalitate nevoile din alte părți. Conducta petrolieră care leagă țara de Adriatică nu poate asigura decît un sfert din necesarul ei, iar alte posibilități pe termen scurt nu există. „Dacă nu vom reuși să ne soluționăm problemele privind aprovizionarea cu petrol", a subliniat primul ministru cehoslovac, Marian Calfa, „industria noastră se va îndrepta cu pași repezi spre ruină".

Potrivit declarațiilor experților est-europeni, situația ar putea să se înrăutățească și mai mult în 1991. Pînă în prezent, Uniunea Sovietică nu și-a luat un angajament ferm, în special față de Cehoslovacia și de Polonia, de a-și continua livrările de petrol, chiar dacă aceste țări ar plăti în valută forte.

Potrivit declarațiilor unor lideri polonezi, interlocutorii sovietici au făcut cunoscut că țările Europei răsăritene vor trebui de acum înainte să negocieze direct cu diferitele republici sovietice, în mod special cu Republica Rusă.

În acest moment, U.R.S.S. nu pare capabilă din punct de vedere material să-și respecte angajamentele, estimează experții est-europeni, datorită stării precare a conductelor sale petroliere, a bazei petroliere în general și a anarhiei crescinde din țară. Și în Uniunea Sovietică se înregistrează o anumită penurie de energie, iar autoritățile au intenția să reactiveze centralele nucleare pentru a face față acestei crize.

Țările Europei răsăritene vor fi deci constrînse să se aprovizioneze de pe piața mondială. Este cazul Ungariei, care va cumpăra 450 000 tone de petrol și 25 000 tone de benzină de pe piața mondială, ceea ce o va costa 150 milioane de dolari.

În ce privește, Bulgaria a obținut asigurări din partea Arabiei Saudite pentru livrarea unui milion de tone petrol brut. Ungaria, Polonia și Cehoslovacia au intenția să facă un demers comun pe lîngă Moscova pentru a încerca să-i forțeze mîna, în scopul ca aceasta să livreze cu prioritate rezervele disponibile partenerilor săi tradiționali.

„U.R.S.S. — subliniia un diplomat est-european — fără îndoială nu mai este în măsură să-și respecte angajamentele, ceea ce implică riscul ca tinerele democrații din Europa răsăriteană să fie împinse într-o gravă criză economică și socială".

(Agenția France Presse)

GUVERNUL ROMÂN A DECIS SUSPENDAREA CREDITELOR CĂTRE ÎNTREPRINDERILE FALIMENTARE

Guvernul român a decis să impună întreprinderilor de stat o taxă specială pentru energie și să suspende liniile de credit pentru uzinele falimentare. Acest anunț a urmat unei decizii a guvernului de eliminarea subvențiilor la energie pentru toată industria, mărind aproape de patru ori prețurile la electricitate, gaze și alți combustibili pentru întreprinderi. Acțiunile sînt explicate prin asigurările că populația țării va avea în iarnă suficientă căldură și lumină. În comunicatul oficial dat publicității după ședința guvernului din 5 octombrie se arată că productivitatea muncii a scăzut cu 20 la sută comparativ cu anul trecut. Primul ministru Petre Roman, a declarat că scăderea producției interne de energie — la cărbune, gaze naturale și electricitate — a costat economia 1,1 miliarde dolari. Situația este complicată de o reducere a importurilor de energie din Uniunea Sovietică și de sistarea achitării de către Irak a unei datorii în valoare de 1,7 miliarde dolari, care trebuia rambursată prin livrări de gaze. Irakul a luat această măsură în urma sprijinului acordat de România sancțiunilor economice impuse de Națiunile Unite împotriva Bagdadului.

Potrivit estimărilor oficiale, industria românească consumă 84 la sută din cantitatea de energie a țării, față de 7 la sută cît reprezintă consumul pentru populație. Roman le-a cerut conducerilor întreprinderilor industriale „ca, ținînd seama de prețurile ridicate ale energiei, să-și reconsidere activitatea și să o facă profitabilă".

Suprimarea subvențiilor a dus la creșterea prețului la gaze pentru industrie de la circa 3 lei (0,15 dolari) la aproximativ 15 lei (0,75 dolari), iar cel al energiei electrice — de la 20 la 70 dolari pentru un MW/h. Costul real al unui MW/h pentru industrie se cifrează la aproximativ 100 de dolari, au afirmat specialiștii. Se estimează economiile rezultate din măsurile pentru stat se vor ridica la miliarde dolari pentru viitor.

Hotărîrea adoptată la 5 octombrie stipulează că întreprinderile trebuie să plătească taxă specială pentru energie care populația va fi scutită de altă taxă pentru felurite energii la orele de vîrf. Acest situație este inversă cu ... perioada lui Ceaușescu, care permitea întreprinderilor ... continue activități ... atunci cînd electricitatea ... furniza populației.

După Revoluție, ... Frontului Salvării Naționale ... devizat sursele de energie ... consumul populației. ... împreună cu donațiile de ... gie din Occident le-au ... românilor prima iarnă ... după în case.

Expertul guvernamental ... probleme de energie ... Emilian a promis ... de energie al ... asigurat și satisfacut ... tate și în această iarnă. ... trul de stat Aurel Stoica ... plicat că recentele ... vor afecta costul sau livrarea ... energie către populație ... convingerea larg răspîndită ... guvernul intenționează ... rească prețul la benzină ... vocat panică la stațiile de ... zină din Capitală ... du-se coz kilometru.

De asemenea, ... cis suspendarea creditelor ... întreprinderile falimentare ... hotărîre se arată că ... treprinderi care sînt ... neprofitabile, finanțarea ... ducția și salariile din ... turi, nu vor mai putea ...

(Agerpres)

Manifestare omagială

În perioada 15—20 octombrie 1990, Institutul Politehnic „TRAIAN VUIA" din Timișoara va omagia a 70-a aniversare de la înființare. Manifestarea se va concretiza în Conferințe pe profile de specialitate, o masă rotundă, un spectacol festiv, întîlniri cu mass-media etc. Amănunte pot fi solicitate la secretariatul ce funcționează în clădirea Rectoratului Politehnicii Timișoara, din Piața Victoriei nr. 2 tel. 3 41 31 sau 3 47 17 telex 71347 telefax 38721. (V. Danc)

DIN LUMEA SPORTULUI

Ce poate face un arbitru... și un antrenor

Fără îndoială că desfășurarea etapei a noua a Diviziei A la fotbal a fost pusă în umbră — inclusiv disputatul derby Dinamo — Steaua — de ceea ce s-a întîmplat pe stadionul Giulești, unde un arbitru năstrușnic și un antrenor nimbărat (pe teren), au dat naștere unui caz care va rămîne în anale. În min. 28, la primul gol al craiovenilor tușierul Gr. Macovei a ridicat steagul înainte de înscriere și la păstrat sus. După ce a avut intenția de a validă golul, arbitru Gh. Constantin, la protestele stăruitoare ale rapidiștilor întemeiate pe această semnalizare, l-a eliminat pe Dumitrascu și a acordat lovitură liberă în favoarea giulestenilor din careul mic. Atunci au intrat „în scenă" craiovenii împreună cu antrenorul Cîrtu. Ei au părăsit terenul, refuzînd să reia jocul. În joc să-i avertizeze, iar la expirarea termenului reglementar să le dea joc pierdut, Gh. Constantin, după circa 14 minute (!!) din care nu a recuperat în prelungiri decît 8, a schimbat spre surprinderea generală decizia, arătînd centrul terenului, validînd în aceste condiții un gol care pînă atunci nu-i acordase (?!?). Complet dati peste cap și cu un om mai puțin, visinii au mai primit cu usurință încă un gol, și, deși au luptat exemplar prima jumătate de oră a reprizei a doua au ratat ocazii care le-ar fi putut aduce chiar egalarea. Efortul și-a spus însă cuvîntul și au mai primit pe contraatacuri craiovene încă două goluri, dintre care unul din ofsaid, avînd doar satisfacția golului de onoare.

Pe Dinamo gazdele au obținut o victorie muncită (1—0) și meritată — deși Steaua, cu Marian Pona în formație, putea obține egalul — instalîndu-se în fruntea clasamentului. Cu excepția egalului de la Pitești (1—1) unde Petrolul a obținut un rezultat nu la îndemîna oricui, în rest gazdele au cîștigat pe linie, dar unele nu fără emoții: este cazul lui Poli care a fost condusă de Corvinul pînă a ajunge la 2—1, al Farului cu Progresul, după ce brăilenii marcaseră primii, a S.C. Bacău, egalată la un moment de Sportul Studențesc (rezultatul final de 3—1). Scorul zilei l-a realizat „U" Cluj: 5—1 cu F.C. Bihor reușind prima sa victorie în campionat. Gloria Bistrița a dispus de F.C.M. Brașov cu 3—2, mai ușor decît arată scorul, iar Jiul a întrecut pe Inter cu 2—1.

Urmează meciul cu Bulgaria peste o săptămînă, lotul de 25 de jucători reunindu-se astăzi.

(I.F.)

SHRI MATAJI NIRMALA DEVI (India)

Vă invită la o întîlnire la care veți trăi o experiență extraordinară:

Trezirea energiei primordiale din noi și obținerea conștiinței vibratorii — SAHAJA YOGA —

BUCUREȘTI — SALA PALATULUI:

Marți 16, miercuri 19 octombrie 1990, ora 18.

SALA FLOREASCA

Joi 18, vineri 19 octombrie, ora 19.

Sîmbătă 20 octombrie, ora 16.

Intrarea liberă. Informații suplimentare telefon 50 71 89.

ANUNȚ

Societatea culturală „LIRA" prezintă în ziua de 13 octombrie a.c., orele 16,30 și 19,30 la Sala Palatului, concertul extraordinar „BASARABIA SALUTĂ ROMÂNIA", cu celebra orchestră de muzică populară „LĂUTARII" din Chișinău.

Conducerea muzicală: NICOLAE BOTGROS, artist al poporului.

Soliști: **Benone Sinulescu, Dumitru Fărcaș, Valentina Cojocaru, Angelica Stoican, Sava Negrean-Brudașcu, Lidia Bejenaru, Nicolae Ciubotaru, Ioana Căprariu.**

Prezintă: **Marioara Murărescu.**

Biletele se găsesc la agenția Sălii Palatului.

Colegiul de redacție: PAUL LĂZĂRESCU, director; GEORGE ACHIM, redactor — relații cu mediile artistice și culturale; MIHAI BĂDĂRĂU, secretar general de redacție; DOINA BĂSCĂ, redactor-externe și relații externe ale P.N.Ț.-c.d.; GILDA LAZĂR, redactor-relații cu colaboratorii; ȘERBAN MADGEARU, redactor-relații cu alte partide; EUGEN MIHĂESCU, redactor șef adjunct; DORA MEZDREA, redactor — viața religioasă, democrația creștină; ȘERBAN POPA, redactor — liderul sindical, probleme sindicale

Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" — Sectorul export-import presă PO Box 12 201, telex 10376 presfir București, Calea Griviței nr. 64—66.

Tiparul: Combinatul poligrafic București